

Historisch boerderij-onderzoek in Noord-Twente/ Nedergraafschap Bentheim.

Auteur: Henk Woolderink.

Uitgave: Vereniging Oudheidkamer Twente te Enschede, 2015.

Inleiding

Veel mensen die in Twente stamboom-onderzoek doen, komen terecht op een flink aantal boerenerven waar voorouders hun jeugd of volwassenheid hebben doorgebracht. Naast genealogische gegevens is het ook altijd een uitdaging om meer te weten te komen over de omstandigheden waaronder deze voorouders hebben geleefd. Dat laatste is vaak een ingewikkelde zoektocht naar thans verdwenen rechtssystemen en omstandigheden. Dit boek wil per boerderij sporen aangeven in welke archieven en publicaties men gericht onderzoek kan doen om daarover meer te weten te komen.

In het voorjaar 2013 vindt in het huis van de Vereniging Oudheidkamer Twente in Enschede voor de vierde keer een cursus "Boerderij-onderzoek in Twente" plaats. Een aantal oud-cursisten werkt thans mee aan een "werkgroep boerderij-onderzoek in Twente". Deze heeft een format samengesteld voor het invoeren van data. De werkgroep bestaat thans uit: Johan Altena te Diepenheim, Jan ter Heegde te Usselo, Henk Huiskes te Vriezenveen, Jan Olde Kalter te Oldenzaal, Jan Tijman op Smeijers in de Lutte en Henk Woolderink te Borne. Gerda Voorhuis-Lefers te Delden maakte ook deel uit van de werkgroep, totdat ze dit voorjaar is overleden. De werkgroep treedt tevens op als klankbord voor de resultaten.

Het "Historisch boerderij-onderzoek in Twente" is een serie van 10 delen. De richterammbten Delden, Ootmarsum, Borne, Oldenzaal, Enschede, Diepenheim en Kedingen zijn reeds verschenen en thans zijn het richterambt Haaksbergen en de heerlijkheid Almelo nog in bewerking.

Tevens is besloten om als 10^e deel toe te voegen een bestand van boerderijen uit het aangrenzende Duitsland, namelijk het gebied ten noorden van Twente dat in de middeleeuwen werd aangeduid met Noord-Twente en dat thans bekend is als de Nedergraafschap Bentheim. Dat gebied heeft in de middeleeuwen en tot de Franse tijd (ca. 1800) sterke banden gehad met Overijssel in het algemeen en Twente in het bijzonder. Zonder dit gebied bij het boerderij-onderzoek te betrekken kan geen juist beeld worden verkregen van de invloedssfeer van de landsheren van Overijssel.

In geestelijk opzicht behoort de kerk te Uelsen lange tijd tot het bisdom Utrecht en ook na de reformatie behoren veel kerken in de Nedergraafschap tot de classis Deventer en er wordt tot de 2^e wereldoorlog in de 'altreformierte' kerken in het Nederlands gepreekt door dominees die hun opleiding in Kampen hebben genoten. In wereldlijk opzicht behoren de bisschoppen van Utrecht in de middeleeuwen tot de belangrijke machthebbers in Noord-Twente. De stad Nijenhuis (Neuenhaus) en de burcht te Lage vormen belangrijke steunpunten voor de noordelijke bescherming van de bisschoppelijke invloedssfeer aan resp. de Vecht en de Dinkel. De bisschoppen van Utrecht hebben in het gebied veel grondbezit: de Hof te Lage (4132), de Hof te Hardingen of Kamerlinghof (4141) en de Bisschopshof of Scholte Bisschoppink te Wilsum (4382) zijn alle drie in het bezit van een uitgebreide hofkring met totaal 78 boerderijen. Deze zijn over het algemeen niet meer naar een bepaalde hof te herleiden, omdat ze in de oudst bewaard gebleven registers allemaal onderhorig zijn aan de Hof Ootmarsum. Alleen de kamerlinggoederen worden soms als zodanig aangeduid, omdat ze een Hofrecht hebben dat op details afwijkt van het "Hofrecht van Twente". Verder horen er onder de Hof Ootmarsum nog 7 boerderijen van de bisschop die worden aangeduid als hofvrije erven (dus wel horig, maar niet onder een bepaalde hof). Deels gekoppeld aan de hoven zijn de bisschoppen lange tijd in het bezit geweest van de holtgerichten te Getelo (4021), Hardingen (4142), Itterbeck (4240) en Wilsum (4383). De bisschop of zijn rentmeester zijn in die buurschappen dus markerichter en voorzitter van de holtink of markevergadering. Tenslotte kunnen de bisschoppen invloed uitoefenen via 147 leengoederen die ze in Noord-Twente in leen uitgeven.

In het kielzog van de bisschoppen hebben veel andere geestelijke instellingen erven, tienden en uitgangen verworven in Noord-Twente: kapittel van Oldenzaal, kapittel St. Pieter Utrecht (Hof Espelo), de kloosters te Albergen, Oldenzaal, Sibculo en Windesheim, alsmede het Stift Weerselo en de Commanderie te Ootmarsum. In de 16^e, 17^e en 18^e eeuw bestaan de Staten van Bentheim uit 6 leden. Na de afzwering van Philips II hebben de Staten van Overijssel als nieuwe soeverein de eigendom van de horige domeinen aan zich getrokken en als zodanig kunnen ze 1 lid in de Staten van Bentheim aanwijzen. Na de opheffing van de Overijsselse kloosters heeft de Ridderschap van Overijssel de kloosterbezittingen genaast en als zodanig kunnen ook zij 1 lid in de Staten van Bentheim aanwijzen tot de Franse tijd.

De structuur van het boek.

Twente is het land van de textiel en met een knipoog naar dit verleden zou dit boek vergeleken kunnen

worden met een Twents stuk linnen, bestaande uit een schering en inslag.

De schering is dan per boerderij de lange termijn geschiedenis: van vroege middeleeuwen tot circa 1870. In 1874 wordt in Duitsland het kadaster ingevoerd en dat vormt het scharnierpunt tussen de tijd ervoor en de tijd erna. Het minuut van het kadaster heeft, ook in Noord-Twente, de tijd vóór 1800 prima geconserveerd. De grote veranderingen in het bodemgebruik gebeuren pas na de verdeling van de marken in de 19^e eeuw en die ontwikkelingen zijn minutieus vastgelegd in het kadaster. Een uitzondering heb ik gemaakt voor het adellijk grootgrondbezit dat zich nog tot na 1870 voortzet. Enkele boerderijen bij Lage zijn thans nog steeds in het bezit van Huis Twickel.¹⁾ Dat is relevant om te weten in het kader van boerderij-onderzoek en die erven zijn aangegeven met >2000: tot na het jaar 2000.

Daarbij is ook de *aard* van de boerderij in de loop der eeuwen aangegeven, alsmede de zeldzame keren dat de aard van een boerderij wisselt van hofhorig naar allodiaal, hofhorig naar leen of van leen naar allodiaal. In de aard van de boerderij geldt echter in de regel een grote mate van continuïteit.

Allodiaal: Dit is de oudste rechtsvorm van een boerderij die reeds van Germaanse oorsprong is. In tegenstelling tot wat soms beweerd wordt, heeft Karel de Grote niet aan het begin gestaan van de allodiale goederen, want ze komen ook voor in andere landen onder Germaans recht, zoals het nog steeds bestaande *odelsrett* (Noorwegen) en *aedelsrett* (Zweden). In die landen is Karel de Grote nooit geweest. De *odel*, *aedel*, *edel* en *adel* is van oorsprong de vrije Germaanse boer die eigenaar is van de boerderij van zijn familie. In de *actes* komen ze voor onder de beschrijving van vrije goederen, eigen goederen, edele goederen, of een combinatie van deze termen “vrij-edel-eigen goed”, “edel-vrij goed”. Gegevens over deze boerderijen zijn vooral te vinden in de gerichtsprotocolen van het richteramtb. De ‘dagelijkse richter’ ging over de vrije mensen en vrije goederen.

Hofhorig: Er is in ieder geval vanaf de middeleeuwen sprake van hofhorigheid en horigen. Dat slaat op de hofhorige boerderijen en hun hofhorige bewoners. Er is sprake van een twee-eenheid: de boerderij en de bewoners horen bij elkaar. Dat is wel eens in negatieve zin vertaald naar onvrije bewoners, die een soort half slaven zouden zijn. 2) Maar je kunt met hetzelfde recht spreken van onvrije eigenaren. Ze konden hun hofhorige boerderijen wel verkopen, maar niet zonder dat de rechten van de bewoners (het hofhorig erf- en bouwrecht) mede overgingen en door de nieuwe eigenaar moesten worden geëerbiedigd. Hofhorige boeren waren dan ook niet beklagenswaardige mensen, maar veelal de rijkste en welvarendste boeren in de buurschap. In de middeleeuwen was de horigheid de meest gangbare exploitatievorm van de boerderijen in Twente, maar gaandeweg worden de boerderijen door met name kasteelheren en kloosters omgezet in pachterven. Bij de Domeinen (de Hof Ootmarsum) blijft de (hof)horigheid echter bestaan tot het einde omstreeks 1800. Dat is bij de betreffende erven vermeld en dat is in het kader van deze studie ook relevant, omdat gegevens over deze boerderijen hoofdzakelijk te vinden zijn in de hofboeken van de hoven.

Leengoed: Een derde categorie boerderijen heeft de status van leengoed. Het leenstelsel is ontstaan in de tijd van de Karolingische vorsten en heeft stand gehouden tot de Franse tijd. De leengoederen worden door de leenheer in leen uitgegeven aan zijn leenmannen (vazallen) om in het levensonderhoud van hen en hun gezinnen te voorzien. In tijd van oorlog moeten de vazallen in wapenuitrusting komen opdruven om hun heer te steunen in de strijd. Omstreeks 1800 komt aan het leenstelsel (in ieder geval in Twente) een definitief einde. Gegevens over deze boerderijen zijn te vinden in de leenprotocolen van de diverse leenkamers.

Naast de *aard* van het erve (allodiaal, hofhorig of leen) worden ook voor zover bekend de *eigenaren* van de boerderijen in de loop der eeuwen weergegeven. Daaronder volgen de *tienden* en *uitgangen* die op het erve kunnen rusten.

Tienden: Sinds de kerstening van Twente zijn de boerderijen belast met een kerkelijke belasting: de tiendheffing. 3) Ieder jaar moet de boer, als de oogst in garven op het land staat, de tiendheer waarschuwen en die heeft dan recht op het 1/10 deel van de oogst. Het was een zware belasting die gelijk stond met circa ¼ deel van de waarde van de boerderij. De tiendheer hoeft geen kosten te maken: hij ploegt niet, hij zaait niet, hij maait niet, maar bergt het graan wel in zijn schuur. Er bestaan allodiale tienden en leentienden. De leentienden met hun leenkamer en de eigenaren worden zoveel mogelijk vermeld. Waar geen leen is vermeld, betreft het allodiale tienden, ofwel er is (nog) geen leenverband gevonden.

---

1 H. Woolderink, “Het tegenwoordige adellijke groot-grondbezit in Twente”, jaarb. Twente 1965, pag. 41 en 58.

2 W.H.J. Massink, “Hoorige Rechten in Twenthe”, proefschrift RU Leiden, Zwolle, 1927.

3 O.a. Henk Woolderink, “De Hof te Borne 1206-2006”, Heemkundevereniging Borne 2006, pag. 16-17.

Normaal worden de tienden in natura op het land geïnd bij het oogsten. Dit stuit vaak op praktische bezwaren. Bijvoorbeeld als de boer moest wachten met oogsten tot na de tiendheffing terwijl er onweer of ander onheil dreigt. Veel tienden zijn in de loop der eeuwen omgezet in *sloptienden*. Er wordt een vast aantal mudden afgesproken die op een later tijdstip onder het slop op de deel van de boerderij in ontvangst wordt genomen door de tiendheer. Daarin schuilt weer een nieuw nadeel: bij een goede oogst krijgt de tiendheer te weinig en bij misoogst krijgt hij meer dan hem toekomt. Er zijn voorbeelden dat bij echte misoogsten en onmacht van de boeren de tiendheren ook met minder genoegen namen.

Uitgangen: Zijn kleinere lasten op het erve. Ze zijn vaak ontstaan via schenkingen van de eigenaren, bijvoorbeeld aan kerkelijke instellingen (proosdijen, kapittels, vicaries en kloosters) als tegenprestatie voor de stichting van memories of jaargedachtenissen. Ook kunnen uitgangen het gevolg zijn van het feit dat eigenaren van een erve (tijdelijk) geld nodig hebben en daarvoor bijvoorbeeld 1 mud rogge als uitgang in de boerderij vestigen, totdat de schuld is terugbetaald. Sommige schulden zijn nooit meer ingelost en daardoor zijn de uitgangen blijven bestaan totdat ze, soms vele eeuwen later, zijn afgekocht. Uitgangen moeten door de boer op een vaste dag in het jaar bij de rechthebbende worden afgeleverd. De bringer en zijn paard krijgen dan wel te eten en drinken voordat ze de terugreis aanvaarden.

Miskoren: Een speciaal soort verplichting is het miskoren. Al ver voor de reformatie, waarschijnlijk vanaf het ontstaan van de kerspelkerk, moeten de grote boeren binnen het gericht 1 schepel rogge als miskoren betalen aan de parochiekerk. Hiervan kunnen de voorgangers (pastoors en na de reformatie dominees) van een levensonderhoud worden voorzien. Dat geldt ook voor andere functionarissen, zoals de koster, de voorzanger, de organist en de doodgraver. Ook zeggen de gegevens veel over de geschiedenis van een boerderij. Als een volle boerderij gedeeld is in twee halve erven dan zijn die beide belast met 2 spint rogge. De nog kleinere, veelal later gestichte boerderijen, worden belast met stuivers en hoenders. Zowel het ontstaan als het einde van het miskoren verdient nog veel onderzoek, omdat het veel informatie kan opleveren over de ontwikkeling van de buurschappen en hun erven.

Tot zover de lange termijn geschiedenis, ofwel de schering van ons weefsel. Als inslag zijn geen integrale registers van boerderijen uit de Nedergraafschap bekend. Naast de hierna genoemde gegevens zijn tevens data uit enige goederenbestanden bij de diverse erven vermeld:

Er is een legger van de Domeinen in de Graafschap Bentheim uit 1764. 4) Daarin treffen een beschrijving aan van de gebouwen en oppervlaktes van de erven van het Klooster Siculo in de Nedergraafschap. Publieke verkoop in 1812 door Domeinen (Kapittel Oldenzaal) van Mardink en Stroete te Wilsum. 5) Publieke verkoop in 1812 door Domeinen (Stift Weerselo) van Alert te Duits Brecklenkamp en Beernink te Getelo. 6)

Het Schattingsregister van Lage van 1407

Als eerste referentie bij de boerderijen is "Het schattingsregister van Lage van 1407" opgenomen. 7) Daarin staan de horige erven vermeld, waarvan de bisschop van Utrecht de eigendom bezat. Deze behoren tot de hoven Wilsum, Lage en Hardingen. De kasteleins van het Huis Lage zijn belast met de inning van de schatting. Ieder volgewaard erve betaalt 2 oude schilde, de halfgewaarde erven 1 oude schilde en de katersteden en woningen betalen ½ oude schilde. Er zijn 133 schatplichtigen en voor zover de erven in latere registers kunnen worden teruggevonden is de schatting van 1407 als referentie vermeld. Evenals in het register van 1475 zijn enige erven die in Twente gelegen zijn onder de schatting van Lage vermeld. Het betreft kamerlinggoederen die oorspronkelijk onder de Kamerlinghof te Hardingen behoorden en die een hofrecht hebben dat op details afwijkt van het Hofrecht van Twente. Onder de buurschap Hardingen worden genoemd: Eilerdink te Mander (VPR 549), Lohuis te Noorddeuringen (VPR 650), Aarnink te Tilligte (VPR 700), Joostink te Usselo (VPR 1323) en Wilmink te Azelo (VPR 1497).

---

4 HCO Zwolle, toegang 3.1 statenarchief, inv.nr. 3455.

5 Nationaal Archief den Haag, toegang 2.01.23, archief Nationale Domeinen en Geestelijke goederen, inv.nrs. O 387 nrs. 23 en 24 en LL 415 nrs. 3 en 4. Publieke verkoop Domeinen te Almelo d.d. 09.06.1812.

6 Nationaal Archief den Haag, toegang 2.01.23, archief Nationale Domeinen en Geestelijke goederen, inv.nrs. R 390 nrs 30 en 36 en LL 415 nrs. 2 en 1. Publieke verkoop Domeinen te Almelo d.d. 12.06.1812.

7 Adam L. Hulshoff, "Das Schatzungsregister von Lage aus dem Jahre 1407", Bentheimer Jahrbuch 1991, pag. 159-164 en "de ontvangsten van de erven horende op het Huis Lage in 1475", pag. 164-172.

Het Schattingsregister van 1475

Als volgende referentie bij de boerderijen is 'Het schattingsregister van Twente van 1475' opgenomen. Het handschrift bevindt zich in Staatsarchiv te Munster in Westfalen. De gegevens zijn ongewijzigd uit de publicatie van Hulshoff overgenomen. Voetnoten vermelden ook gegevens uit schattingsregisters van 1495 en 1499. Deze bevinden zich in het Gemeentearchief van Deventer. Voor zover ze relevante informatie over de Twentse boerderijen bevatten zijn die opgenomen.

De schatting is een buitengewone belasting die door David van Bourgondië, bisschop van Utrecht en landsheer van Twente, wordt geheven als hij in bijzondere omstandigheden extra geld nodig heeft. Dit na goedkeuring van Ridderschap en Steden. De hoofdregel is dat ieder volgewaard erve 2 schilt ofwel 3 gouden rijnsse gulden moet bijdragen en iedere kathe 1 schilt ofwel 1½ gouden rijnsse gulden.

Ook veel van de hofhorige erven van de bisschop van Utrecht in Noord-Twente hebben bijgedragen aan de schatting. Ze betalen op het Huis Lage aan de toenmalige kastelein Dirk van der Schulenborch. 8)

De bisschoppelijke hoven en hun bodegoederen waren in principe vrijgesteld van schatting.

De bisschoppelijke hoven in Noord-Twente hebben wel schatting betaald: de Hof te Lage (4132), Hof te Hardingen (4141) en Hof te Wilsum (4382) zijn alle drie voor 2 schild aangeslagen en die te Lage en Wilsum hebben daadwerkelijk betaald. Bij de Hof te Hardingen staat dat er niet betaald is vanwege armoede. Er zijn een aantal bodegoederen genoemd die deels wel betaald hebben, bijv. Bode te Hardingen (4121). Bodegoed Alferink te Wilsum (4350) ontbreekt in het schattingsregister, waarschijnlijk wegens vrijdom.

De Verpondingsregisters van 1601 en 1602

Deze verpondingsregisters bevinden zich in Zwolle. 9) Ze zijn getranscribeerd door een cursusgroep Oud-schrift van de Oudheidkamer Twente. 10) Daarin komen geen gegevens voor die betrekking hebben op Noord-Twente, want op dat moment behoort de Nedergraafschap Bentheim tot de jurisdictie van de Graaf van Bentheim.

Het Minuutplan van het Kadaster 1873/1874

De referenties met het jaartal 1953, aangegeven door 'plaatselijk deskundigen' in de Schattingsregisters, zijn in deze studie niet gebruikt. Ze bevatten fouten die onderzoekers op het verkeerde been kunnen zetten. Een flink aantal boerderijen is in de 19^e eeuw verdwenen en zijn een eeuw later in het veld niet meer te traceren. Ook hebben sommige erven een andere naam gekregen. Na de bezetting van de Fransen is in Duitsland (dus ook in Noord-Twente) de kadastrering stopgezet. Het kadaster is pas in werking getreden in 1873/1874 uit welk jaar de minuutplannen van het kadaster en de bijbehorende leggers dateren. 11) Er is een kaart opgemeten in de jaren 1854-1856 'Gaußsche Landesaufnahme der 1815 durch Hannover erworbenen Gebiete', maar die is heel globaal. De buurschappen zijn aangegeven, maar er zijn weinig details op het niveau van erven op te vinden.

Veel namen van de boerderijen blijken uit de tenaamstelling in de kadastrale leggers. De kaarten 1873/1874 zijn aangeduid met buurschap (Gemarkung), een aantal kaartbladen en daarop volgnummers die corresponderen met de leggers. Bijvoorbeeld de Hof te Hardingen (ook Kamerlinghof of Scholte Eekhof) komt voor op Gemarkung Hardingen, Kartenblad 4 perceelnummer 22. In het bestand opgenomen als 'gemeente Hardingen, kaart 4 nummer 22.' In de legger komt het erve voor onder art. 15 t.n.v. Harm Hendrik Eckhoff, kolon. (bouwman) 7/8 erve. Latere eigenaren zijn Jan Eckhoff en vrouw Gesina Veltmann. Tevens wordt aangegeven dat deze eigenaar ook buiten Hardingen grondbezit heeft: Itterbeck (art. 173), Lage (art. 77) en Lemke (art. 17). Het erve is dus in 1874 goed te herleiden. De percelen toegeedeeld bij de markedeling, die in Hardingen in de jaren 1877 en 1878 zijn beslag heeft gekregen, zijn op de minuutplannen in rood ingetekend en dus ook te herleiden.

De marken Hardingen, Hohen Hezingen en Brecklenkamp (Duits gedeelte) zijn inmiddels uitgezocht en de kadastrale aanduidingen zijn in het bestand opgenomen. Maar er is in Nordhorn veel meer onderzoek te doen om de andere buurschappen uit te zoeken.

---

8 A.L. Hulshoff, "Het Schattingsregister van Twente van 1475", Uitgave VORG, Zwolle 1953, pag. 106-113.

9 HCO Zwolle, statenarchief, inv. nummers 2456 en 2457.

10 "Het Verpondingsregister van Twente van 1601", Uitgave Vereniging Oudheidkamer Twente, Zwolle 1985.

11 Het kadaster van Noord-Twente bevindt zich in het Katasteramt te Nordhorn (Graafschap Bentheim).

Tenslotte zijn bij diverse boerderijen gegevens opgenomen die te maken hebben met de hofhorige goederen in Twente:

Het Hofrecht van Twente van 1546

Het recht dat gebruikt wordt op de hoven voor de verhouding tussen landsheer, hofmeijer en hofhorigen is al eeuwenlang mondeling gewoonterecht, als in 1546 de Twentse hofmeijers en oudste hofgenoten opdracht krijgen van de nieuwe landsheer Karel V om op de Hof Ootmarsum te verschijnen en het "Hofrecht van Twente" op te schrijven. Het Hofrecht bevat elementen die stammen uit het Germaans recht, zoals bijvoorbeeld de ondeelbaarheid van boerderijen en het lijftuchtsrecht. Deze elementen zijn niet exclusief voor het "Hofrecht"; ze komen bijvoorbeeld ook voor in het "Landrecht van Overijssel". Op de bijeenkomst van 1546 zijn ook zeven hofhorigen uit Noord-Twente aanwezig. 12) Het betreft de bewoners van de erven Scholte Eekhof te Hardingen (4141), Suyter te Wilsum (4386), Wolbink te Wilsum (4395), Konink te Uelsen (4310), Jonker te Höcklenkamp (4224) en Vos te Höcklenkamp (4229). Deze aanwezigheid is bij de betreffende erven als referentie vermeld. Na het Hofrecht van Twente is in Ootmarsum ook het Hofrecht van de Kamerlinggoederen opgeschreven. Dat recht wijkt op detailpunten af van het Hofrecht van Twente. 13)

De Domeinkaarten van 1778

Voor zover bekend zijn er geen Domeinkaarten van de erven in Noord-Twente gemaakt c.q. bewaard gebleven.

Een bijdrage aan de cultuurhistorische beschrijving van de vroegste ontstaansgeschiedenis.

Vele decennia werd geschiedenisstudie gekenmerkt door een nadruk op geschreven bronnen. Alles wat niet beruhte op documenten was eigenlijk niet wetenschappelijk en werd ontkend of weggeredeneerd. Momenteel is zo'n standpunt niet meer houdbaar. Allereerst zijn er de afgelopen jaren door archeologisch onderzoek nieuwe gegevens over vroegere tijden boven de grond gekomen, die geleid hebben tot nieuwe inzichten en correcties van vroegere standpunten. Daarnaast zijn er vooral in Oost-Nederland flinke stappen te maken door, in wisselwerking met geschreven bronnen en archeologische bevindingen, gebruik te maken van Germaans recht, Germaanse mythologie, middeleeuws kerkelijk recht en gebruiken, volksgebruiken, overleveringen, sagen, et cetera. Met behulp daarmee wordt hierna getracht een cultuurhistorische beschrijving te geven over de vroegere ontstaansgeschiedenis van de Nedergraafschap Bentheim.

Alle steden en dorpen in Twente met hun kerken zijn gebouwd op een oude hof. Deze hebben als voorgangers Germaanse sala's gehad: heel grote huizen (40 tot 80 meter lang) op strategisch goed te verdedigen plekken. Daar is alles onder één dak: de woonvertrekken voor de bewoners, hun veestallen, wagenstalling en er zijn ook sacrale ruimten waar Germaanse erediensten plaatsvinden. Na de klimaatsverandering omstreeks het jaar 1000 (het boreaal) wordt het klimaat warmer en droger. De sala's worden als hoven herbouwd op wat lager gelegen plekken en hebben dan ook bijgebouwen voor opslagruimte en wagenschuren. De hoven zijn bestuurscentra voor hun omgeving: daar wordt markerecht en hofrecht gesproken en in de beginperiode ook vormen van buurtrecht en strafrecht. In de tijd van de kerstening hebben de missionarissen hun kerken gebouwd op plekken waar de mensen gewend zijn om hun sacrale bijeenkomsten te houden, namelijk de sala's, later hoven. Door de bouw van Christelijke kerken is er aldaar tevens geen plek meer voor Germaanse erediensten. Vandaar ook de stelling dat in Twente alle steden en dorpen met hun kerken gebouwd zijn op een oude Germaanse hof die op het moment van de kerstening al eeuwenlang bestaat. Het omgekeerde van de stelling is niet waar: niet op iedere hof is een stad of dorp ontstaan en een kerk gebouwd. Daarvoor waren er teveel hoven. Ook in de Nedergraafschap Bentheim zijn vele sporen uit de Germaanse periode bewaard gebleven. Dat zijn dan vooral overblijfselen uit de periode voor het jaar 800. De periode tussen de Romeinse tijd en 800 is, in ieder geval wat Twente betreft, een duistere periode waar pas de laatste jaren wat meer gegevens boven water komen.

---

12 H. Woolderink, "De Hof te Borne", Borne, 2006, pag. 50, 51 e.v.

13 HCO Zwolle, toegang 87 hofgerichten, inv.nr. 32.

Gerard Seyger heeft baanbrekend werk verricht door oude en nieuwe gegevens te ordenen. 14) De vertaling van de Heliand werpt ook nieuw licht op de periode rond 800. 15) De vier evangeliën zijn in één verhaal verteld en tevens vanuit de begrippen- en belevingswereld van de mensen in het Germaanse gebied. Ook archeologen hebben met opgravingen o.a. in Oldenzaal, Borne en Vasse verdwenen sporen aan het daglicht gebracht. Veel nieuwe vragen doemen bij deze ontwikkelingen echter op en nader onderzoek van het geheel vormt een uitdaging voor de toekomst.

Ten slotte

Deze publicatie wil de onderzoeker archieven en publicaties aanreiken waarin verder onderzoek kan plaatsvinden over de boerderijen in Noord-Twente, waarvan het bestaan teruggaat tot in de (vroeg) middeleeuwen. Die hebben mede aan de wieg gestaan van de vorming van het landschap en de samenleving op het platteland. Hoewel er veel sporen worden aangereikt is deze publicatie bij lange na niet uitputtend. Er is nog zeer veel te onderzoeken en de gegevens kunnen in deze publicatie worden ingevoegd zodat er een steeds beter instrument voor onderzoek ontstaat.

In dit boek worden veel vragen beantwoord, maar zoals dat gaat, deze geven weer aanleiding tot nog meer nieuwe vragen. Wij hopen dat dit boek niet beoordeeld wordt op de leemtes die erin zitten, maar op de sporen naar verder onderzoek. Daarmee wensen wij (nieuwe) onderzoekers veel succes en wij zien de resultaten met veel belangstelling tegemoet.

---

14 G. Seyger, "Oudheid van Twenthe", Uitgeverij Twentse Welle, Enschede 2010.

15 J. van Vredendaal e.a., "Heliand, een Christusgedicht uit de vroege middeleeuwen", Amsterdam 2006.

NOORD-TWENTE / NEDERGRAAFSCHAP BENTHEIM

BALDERHAAR (GERICHT UELSEN)

- 4000 erve Ballerhaar
 eig. Klooster Sibculo 1416<1649
 erve Ballerhaar gesplitst vóór 1649
- 4001 erve Oude Ballerhaar of Hendrik Ballerhaar
 eig. Klooster Sibculo <1649>1764
- 1764 *Hendrik of Oude Ballerhaar, bestaande uit een woonhuis van 11 gebond, een schuur van 6 gebond, een torfschuur van 5 gebond, een schaapschot, een bakhuis, alsmede 42 5/16 mud of 10.842 roeden zaailand, 3 1/16 mud of 787 roeden gaarden, 8¼ dagmaat of 4.014 roeden hooi- en weiland, 1 dagmaat de helft van de maat bij Coevorden en de helft van 25½ dagmaat woeste grond. Pacht: f 60,-- maar mag de schatting korten, betaalt f 45,--.*
 1874
- 4002 erve Jonge Ballerhaar
 eig. Klooster Sibculo <1649<1764
 erve Jonge Ballerhaar gesplitst vóór 1764
- 4003 erve Jonge Ballerhaar of Lambert Ballerhaar
 eig. Klooster Sibculo <1764-
- 1764 *Lambert Ballerhaar, bestaande uit een woonhuis van 9 gebond, een schuur van 6 gebond, een schaapschot, een bakhuis, alsmede 22 1/16 mud of 5.655 roeden zaailand, 1 7/16 mud of 377 roeden gaarden, 6 dagmaat of 2.892 roeden hooi- en weiland, ½ dagmaat of het kwart van de maat bij Coevorden en het kwart van 25½ dagmaat woeste grond. Pacht: f 30,-- maar mag de schatting korten, betaalt f 20,--.*
 1874
- 4004 erve Jonge Ballerhaar of Hermen Ballerhaar
 eig. Klooster Sibculo <1764-
- 1764 *Hermen Ballerhaar, bestaande uit een woonhuis van 9 gebond, een schuur van 5 gebond, een schaapschot, alsmede 22 9/16 mud of 5.777 roeden zaailand, 1¾ mud of 300 roeden gaarden, 5¾ dagmaat of 2.814 roeden hooi- en weiland, ½ dagmaat of het kwart van de maat bij Coevorden en het kwart van 25½ dagmaat woeste grond. Pacht: f 30,-- maar mag de schatting korten, betaalt f 20,--.*
 1874

BRECKELINKAMP (GERICHT UELSEN)

- 4010 erve Alert
 eig. Stift Weerselo <1733-1812
 eig. Hendrik Alert (bouwmeester) vanaf 1812
 allodiale tienden eig. Huis Brecklenkamp <1660-1707
 eig. Huis Lage /Twickel 1707>1813
 dienstgeld 1½ daalders aan Graaf van Bentheim <1630>1635
 miskoren 1¾ schepel rogge aan Kerk te Uelsen <1500>1812

- 1812 *Publieke verkoop door Domeinen van erve Alert, bestaande uit een woonhuis, een bakhuis, een schure, alsmede 15¼ mud en 24 roeden bouwland en 1¼ mud en 66 roeden hooiland (percelen met veldnamen) aan de bouwman Hendrik Alert voor f 1.980,36.*
 1873 *Kadaster gemeente Duits Breklenkamp, kaart 1 nummer 84.*

4011	erve Griep / Griepink /			
		leen	Overijssel	<1379-1450
	allodiale tienden	eig.	Huis Brecklenkamp	<1660-1707
		eig.	Huis Lage /Twickel	1707-1852
	dienstgeld 1½ daalders	aan	Graaf van Bentheim	<1630>1635

1873 *Kadaster gemeente Duits Breklenkamp, kaart 1 nummer 124.*

4012	erve Maatman			
		hofh.	Hof Ootmarsum	<1407-1576
	onder pandschap Huis Lage	leen	Overijssel	1576-1800
		eig.	Huis Lage /Twickel	1651>2000
	allodiale tienden	eig.	Huis Brecklenkamp	<1660-1707
		eig.	Huis Lage /Twickel	vanaf 1707
	miskoor	aan	Kerk te Uelsen	<1500-1846

1407 *Maetman, 1 o(ide) sc(hilde). (onder Hardingen).*

1475 *De Maet, 2 s(child), bet(aalt) my 2 s(child), d.*

1873 *Kadaster gemeente Duits Breklenkamp, kaart 1 nummer 132.*

4013	erve Vrielman			
		leen	Huis Almelo	<1540-1800
		eig.	Huis Lage /Twickel	1678-1950
	allodiale tienden	eig.	Huis Brecklenkamp	<1660-1707
		eig.	Huis Lage /Twickel	vanaf 1707
	uitgang 1 sch. gerst en 11 st.	aan	Huis Bentheim	-1886
	miskoor	aan	Kerk te Uelsen	<1500-1846

1873 *Kadaster gemeente Duits Breklenkamp, kaart 1 nummer 147b.*

BOERHUIZEN

ZIE UELSEN

GETELO

(GERICHT UELSEN)

4020	erve Assink / Boerrichter /			
		horig	Hof Ootmarsum	<1475>1748
	tienden	eig.	Kapittel Oldenzaal	<1554>1812

1475 *Assing, 1 s(child), my bet(aalt) 1 s(child) bi Schulenberch, d.*

1874

4021	holtgericht van Getelo			
	onder pandschap Huis Lage	leen	Overijssel	1576-1653
		eig.	Huis Lage	1576-1635
		eig.	Huis Lage/ Twickel	1635-1651
		eig.	Graaf van Bentheim	vanaf 1651

		allodiaal goed	vanaf 1653
4022	erve Beernink		
		eig. Stift Weerselo	<1733-1812
		eig. de bewoners zelf	vanaf 1812
	<i>1812 Publieke verkoop door Domeinen van erve Beernink, bestaande uit een woonhuis, een schure, een schaapstal, alsmede 10 mud bouwland en 2 dagwerk hooiland (percelen met veldnamen) aan de bouwman Jan Beernink voor f 2.297,62. Heeft geen pachtbrief en betaalt jaarlijks f 10,-- en zegt dat dit een uitgang is.</i>		
	1874		
4023	erve Bekkink / die Beke /		
		leen Overijssel	<1407-1800
		eig. de bewoners zelf	vanaf 1625
	sloptiende	aan Klooster Albergen	vanaf 1445
	1874		
4024	erve Boerrichter	zie erve Assink	
4025	erve Deterink / Detert /		
		hofh. Hof Espelo	<1283-1773
		eig. Albert Detert (bewoner)	vanaf 1773
	sloptiende 1½ mud rogge	aan Stift Weerselo	<1733>1812
	1874		
4026	erve Diederink / Dierink /		
		hofh. Hof Ootmarsum	<1475>1767
	tienden	leen Huis Weleveld	<1550-1670
		eig. Klooster Oldenzaal	<1550-1573
	<i>1475 Direking, 1 s(child), my bet(aalt) 1 s(child) by Schul(enberch), d.</i>		
	1874		
4027	erve Enterse Hove		
		leen Overijssel	<1382-1412
		N.B. zie Hermshuis te Enter	
	1874		
4028	erve Goosink		
		horig Huis Ootmarsum	-1811
	1874		
4029	erve Hagen		
		eig.	
	sloptiende 1 schepel rogge	aan Stift Weerselo	<1733>1812
	1874		

4030	erve Marshuizen / Meherhuizen / Merhuis /			
		tienden	hofh. Hof Ootmarsum leen Huis Weleveld eig. Klooster Oldenzaal	<1475>1554 <1550-1600 <1550-1605
	1475 <i>Merhus, 2 s(child), desertum.</i> 1874			
4031	erve Masselink			
			eig.	
	pacht 30 schepel rogge	leen	Overijssel	<1379-1684
	tienden	leen	Overijssel	<1382-1531
	1874			
4032	erve Meijerink			
		leen	Overijssel	<1379-1684
	1874			
4033	erve Oelrekink / Oelert / Olerkink /			
		tienden	horig Huis Ootmarsum leen Huis Weleveld eig. Klooster Oldenzaal	-1811 <1550-1670 <1550>1670
	sloptiende 9¼ schepel rogge	leen	Huis Weleveld	<1588-1800
	1874			
4034	erve Veldink			
			eig. Kapittel Oldenzaal	<1500-1738
	1874			
4035	erve Vrije / Vryenhuis /			
			hofh. Hof Ootmarsum aan Stift Weerselo	<1407>1554 <1733>1812
	sloptiende 2 schepel rogge			
	1407 <i>Die Vrie van Geetle, 2 o(ide) sc(hilde).</i> 1475 <i>Des Vryenhus, 2 s(child), bet(aalt) my 2 s(child) bi Schulenberge, d.</i> 1874			
4036	erve Wigboldink			
		leen	Overijssel	<1379-1684
	1874			

GÖLENKAMP

(GERICHT UELSEN)

4050	erve Breede / Bredeman / Brerman /			
			hofh. Hof Ootmarsum leen Overijssel eig. Ketteler	<1407>1767 <1393-1800 1554
	sloptiende 4½ mud rogge			
	sloptiende 3 mud gerst			

1407 *Lubbert ter Breden, 2 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Bredeman, 2 s(child), my bet(aalt) 2 s(child), d.*
1874

4051 kate ter Breede
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1475

1407 *Lubbert die Bloeten ende hoer moeder, 1 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Dat Kate ther Breden, 1 s(child), is doet.*

4052 erve Elsmann / Elsink /
eig. Graaf van Bentheim 1764
tienden eig. Klooster Sibculo <1649>1764
sloptienden onder leen Overijssel 1576-1653
pandschap Huis Lage
eig. Huis Lage 1576-1635
eig. Huis Lage/ Twickel 1635-1651
eig. Graaf van Bentheim vanaf 1651
allodiale sloptienden vanaf 1653

1874

4053 erve Everdink / Ovinck / Evink /
kamerling Hof Ootmarsum <1407>1764
tienden eig. Klooster Sibculo 1463>1764
uitgang 1 sch. rogge en 1 hoen leen Overijssel <1433-1557

1407 *Herman Evingh, 2 o(ide) sc(hilde). Johan syn soen, 1 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Eving, 2 s(child), my 2 s(child betaalt), d.*
1874

4054 erve Haghuis / Hagman /
hofh. Hof Espelo <1283-1781
eig. Jan Hagman (bewoner) vanaf 1781

1874

4055 halve erve Hambroek / Hambraak /
eig. Huis Herinckhave 1645-1653

1874

4056 erve Körner / Koenink /
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554

1407 *Ludike Koermingh, 2 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Korneking, 2 s(child), nicht bet(aalt).*
1874

4057 erve Paman / Padehuis /
hofh. Hof Ootmarsum <1475>1554
tienden eig. Hendrik van Laar <1554

1475 *Pademanshus, 2 s(child), my bet(aalt) bi Sc(hulenberch) ... ende sint 1 olden schild.*
1874

4058 erve Rabbertink
sloptienden onder
pandschap Huis Lage
eig. leen Overijssel 1576-1653
eig. Huis Lage 1576-1635
eig. Huis Lage/ Twickel 1635-1651
eig. Graaf van Bentheim vanaf 1651
allodiale sloptienden vanaf 1653

1874

4059 erve Snöyman / Snoijink /
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554

1407 *Wolter Snoyngh, 2 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Snoging, 2 s(child), bet(aalt) 2 s(child), d.*
1874

4060 erve Spoltmann / Spooltman / Spoeltman / Spolt /
leen Overijssel <1379-1800
achterleen Huis Rutenberg <1379-1800
eig. Graaf van Bentheim 1764
tienden leen Overijssel <1382-1395
eig. Kapittel Oldenzaal <1500>1812
sloptiende 1 mud 1 spint rogge aan Klooster Sibculo 1445>1764

1874

4061 erve Uytmann / Uythuis /
eig. Graaf van Bentheim 1764
sloptiende 1½ mud rogge en eig. Klooster Sibculo <1694>1764
bloedtiende

1874

HAFTENKAMP

(GERICHT UELSEN)

4070 erve Bennink
leen Overijssel 1433-1557
tienden leen Overijssel 1433-1557

1874

4071 erve Engelbertink
eig.
tienden leen Overijssel 1433-1557

1874

4072	erve Geerlekink					
			leen	Overijssel		<1379-1800
	sloptiende 3 molt rogge		leen	Overijssel		<1433-1557
	1407	<i>Johan Gerlegyng, 2 o(ide) sc(hilde). (? Is leengoed)</i>				
	1874					
4073	Hof te Haftenkamp					
			eig.			
	sloptiende 2 mud rogge		leen	Overijssel		<1395-1557
	smalle tiende		leen	Overijssel		<1433-1557
	1874					
4074	Huis te Haftenkamp					
		tienden	leen	Overijssel		1433-1557
	1874					
4075	erve Hendrikink / Hinrekink /					
			eig.	Kapittel Oldenzaal		<1500-1738
			leen	Bentheim-Laar		1752-1884
			eig.	de bewoners zelf		<1752-1765
			eig.	fam. Cramer		vanaf 1765
	sloptiende 1 molt rogge		leen	Overijssel		<1395-1557
	1874					
4076	erve Lohuis / Laman /					
			hofh.	Hof Ootmarsum		<1407>1475
	1407	<i>Wolter optloe, 2 o(ide) sc(hilde).</i>				
	1475	<i>Mense then Loehus, 2 s(child), bet(aalt) my (2 schild) bi Schulenberge.</i>				
	1874					
4077	erve Maatman					
			hofh.	Hof Ootmarsum		<1407>1475
	1407	<i>Lubbert ten Mersche, 2 o(ide) sc(hilde).</i>				
	1475	<i>Clawes ter Maet, 1 s(child), unbetaelt.</i>				
	1874					
4078	erve Scholte / Schoute /					
			eig.	Kerkenraad Gr. Benth.		1764
	sloptiende 1 mud rogge		aan	Klooster Sibculo		<1694>1764
	1874					
4079	erve Wolterink					
			hofh.	Hof Ootmarsum		<1407>1554
	1407	<i>Tele Wolterding, 2 o(ide) sc(hilde).</i>				
	1475	<i>Wolterding, 2 s(child), bet(aalt) 3 (golden rijnse guldens) bi Schulen(berch), d.</i>				

1874

HALLE

(GERICHT UELSEN)

4090 erve Bruggink
horig Huis Ootmarsum -1811

1874

4091 erve Clyff / Kliffman /
tienden hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554

1407 *Coep ten Cleve, 2 o(ide) sc(hilde).*

1475 *Dat Clyff, 1 s(child), my bet(aalt) 1 s(child), d. (bij buurschap Brecklenkamp).*

1874

4092 erve Gelekink
tienden eig. leen Overijssel <1379-1433

1874

4093 erve Hannink
sloptiende 3½ schepel rogge eig. aan Kapittel Oldenzaal (sic)
sloptiende 3½ schepel rogge eig. aan Stift Weerselo <1733>1812

1874

4094 erve Hersemole / Hesmölle / Harsmölle / Haarmeulen /
tienden eig. Klooster Albergen 1492>1795
eig. Stift Weerselo <1649>1733
uitgang 1 mud rogge aan schoolmeester Uelsen 1649

1874

4095 erve Hofstede
tienden eig. leen Overijssel <1407-1557

1874

4096 erve Hollink / Holman /
tienden hofh. Hof Ootmarsum <1407>1475
eig. Kapittel Oldenzaal <1500-1812
uitgang 2 schepel rogge aan Vicarie Ootmarsum later <1500>1700
aan Duitse School Ootmars.

1407 *Wicbolt Holing, 2 o(ide) sc(hilde).*

1475 *Holbing, 1 s(child), de man is doet.*

1874

- 4097 erve Holthuis
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554
1407 *Egbert ten Holthues, 2 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Holthus, 2 s(child), bet(aalt) 3 gol(den rijnse guldens), d.*
1874
- 4098 erve Hulsmölle / Holsmolen /
leen Overijssel <1382-1433
eig. Graaf van Bentheim (1764)
tienden leen Overijssel 1394-1433
eig. Klooster Sibculo <1694>1764
1874
- 4099 erve Jongerink
sloptienden 7 mud rogge eig. leen Overijssel <1379-1433
1874
- 4100 erve Lohuis
tienden eig. leen Overijssel <1379-1433
1874
- 4101 erve Onstede / Unsteding /
tienden leen Overijssel <1407-1557
leen Overijssel 1433-1557
1874 *Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 61?*
- 4102 erve Schuurman
leen Overijssel 1416-1604
eig. fam. Moerbecke 1447-1604
tienden eig. Stift Weerselo <1665>1733
1874
- 4103 erve Tijhuis / Tijgink / Potteshuis /
hofh. Hof Ootmarsum 1554
tienden leen Overijssel <1379-1433
1407 *Lambert die Potter, 1 o(ide) sc(hilde) (?) (genoemd onder Uelzen).*
1475 *Niet genoemd.*
1874
- 4104 erve Veldhof
sloptiende 1 schepel rogge eig. aan Kapittel Oldenzaal (sic)
sloptiende 1 schepel rogge aan Stift Weerselo <1733>1812

1874

4105 erve Weersink / Weersman /
rente f 2-8-0 op pinksteren hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554
aan Gasthuis Ootmarsum <1735-1818

1407 *Wolter Wernsing, 2 o(ide) sc(hilde).*

1475 *Wernsing, 2 s(child), my bet(aalt) 2 s(child), d.*

1874

4106 erve Westerik
garftiende van de zogen. braak horig Huis Ootmarsum <1644-1811
thins op kerstdag f 1-5-0 eig. Klooster Sibculo <1463>1764
aan Huis Ootmarsum -1811

1874

4107 erve Lutke Westerik
leen Stift Essen <1627>1669
eig. Huis Brecklenkamp 1669-1725

1874

HARDINGEN

(GERICHT UELSEN)

4120 erve Alderink
hofh. Hof Ootmarsum 1475

1475 *Algherding, 1 s(child), bet(aalt) my 1 s(child), d.*

1874 *Niet meer bekend.*

4121 erve Bode / Bodink / Badink /
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554
eig. de bewoners zelf 1874

1407 *Peter Bodingh, 2 o(ide) sc(hilde).*

1475 *Boding, 2 s(child), my bet(aalt) 2 s(child), d.*

1874 *Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 73.*

1874 *½ waarrecht in marke Hardingen.*

4122 erve Braak / Braakman /
eig. Klooster Sibculo vanaf 1463
tienden eig. Klooster Sibculo 1485>1764

1874 *Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 195.*

1874 *½ waarrecht in marke Hardingen.*

4123 erve Boket
tienden eig. Overijssel <1379-1433
leen

1874 *Niet meer bekend.*

4124	erve Brunink / Broenink /				
		hofh.	Hof Ootmarsum ?		1407
		eig.	de bewoners zelf		1874
		tienden leen	Overijssel		<1379-1433
	1407 <i>Egbert Bruningh, 1 o(ide) sc(hilde).</i>				
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 78.</i>				
	1874 <i>½ waarrecht in marke Hardingen.</i>				
4125	erve Daalman / Doeleman /				
		eig.	Huis Herinckhave		1645>1816
	1874 <i>Niet meer bekend.</i>				
4126	erve Egberink				
		eig.	de bewoners zelf		1874
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 4.</i>				
	1874 <i>¾ waarrecht in marke Hardingen.</i>				
4127	erve Gortman				
		eig.	de bewoners zelf		1874
	sloptiende 2 mud rogge	aan	Kapittel Oldenzaal		(sic)
	sloptiende 2 mud rogge	aan	Stift Weerselo		<1733>1812
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 5 nummer 53.</i>				
	1874 <i>¾ waarrecht in marke Hardingen.</i>				
4128	erve Hilgerink				
		hofh.	Hof Ootmarsum		1554
	1874 <i>Niet meer bekend.</i>				
4129	erve Homborg / Haamberg /				
	sloptiende 3½ mud rogge	leen	Overijssel		<1394-1399
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 1 nummer 28.</i>				
	1874 <i>1/3 waarrecht in marke Hardingen.</i>				
4130	erve Koenderink / Coenradink /		(N.B. 1433 heeft buurschap Hilten)		
		leen	Bentheim		-1414
		eig.	fam. van Schoneveld		1414
		eig.	de bewoners zelf		1874
	tienden leen	leen	Overijssel		<1379-1800
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, alleen grond: kaart 1 nrs. 35, 36, 37, kaart 3 nrs. 2 en 24.</i>				
	1874 <i>¾ waarrecht in marke .....</i>				
4131	Huis te Lage				
		eig.	bisschop van Utrecht		vanaf <1266
	in pandschap aan	kastelein	fam. van Saterslo		<1258-1346
	in pandschap aan	kastelein	fam. van Coevorden		<1354-1445

		kastelein v.d. Schulenburg	1445>1475
	recht van pantschap	leen Overijssel	1576-1800
		eig. fam. van Ketteler	vanaf 1576
		Huis te Lage verwoest	in 1626
		eig. Huis Twickel	1642>2000
	tienden	leen Overijssel	<1384-1441
	1475 <i>Schulenberg, de kastelein van Lage, heeft veel schatting ingezameld.</i>		
	1874		
4132	Hof te Lage		
		hofh. Hof Ootmarsum	<1407-1576
	onder pantschap Huis Lage	leen Overijssel	1576-1800
	tienden	leen Overijssel	<1384-1441
	1407 <i>Die meyer van Lage, 2 o(ide) sc(hilde).</i>		
	1475 <i>De Hoff to Laghe, 2 s(child), bet(aalt) my 2 s(child), d. (onder buurschap Hardingen).</i>		
	1874		
4133	erve Mullerink		
		eig. Harm Nordbeek	1874
	tienden	leen Overijssel	1395
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 5 nummers 20 en 28.</i>		
	1874 <i>2 1/12 waarrecht in marke Hardingen.</i>		
4134	erve Nijhof		
		eig. de bewoners zelf	1874
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 104.</i>		
	1874 <i>7/8 waarrecht in marke Hardingen.</i>		
4135	erve Nijhuis		
		hofh. Hof Ootmarsum	<1407>1475
	1407 <i>Bernt ten Nyenhus, 2 o(ide) sc(hilde).</i>		
	1475 <i>Nyehus, 1 s(child), pauper.</i>		
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 89.</i>		
	1874 <i>1/2 waarrecht in marke Hardingen.</i>		
4136	erve Oetbertink		
		leen Overijssel	<1379-1557
	1874		
4137	erve Olthof		
		leen Bentheim	1403
		eig. de bewoners zelf	1874
	1874 <i>Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 51.</i>		
	1874 <i>3/8 waarrecht in marke Hardingen.</i>		
4138	erve Onstee / Onstedink /		
		hofh. Hof Ootmarsum	<1407-1576

	onder pandschap Huis Lage	leen	Overijssel	1576-1800
		eig.	Huis Lage/ Twickel	1576>2000
	sloptiende 3½ mud rogge,	aan	Klooster Frenswegen	1554
	3 mud gerst en smalle tiende			
	sloptiende 2 mud rogge	aan	Kapittel Oldenzaal	<1500<1600
	<i>1407 Herman toe Onstedingh, 2 o(ide) sc(hilde).</i>			
	<i>1475 Unsteding, 2 s(child), bet(aalt) 3 golden (rijnse guldens), d.</i>			
	<i>1874 Kadaster gemeente Lage, kaart 4 nummer 4.</i>			
4139	erve Piets			
		eig.	de bewoners zelf	1874
	<i>1874 Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 109.</i>			
	<i>1874 ½ waarrecht in marke Hardingen.</i>			
4140	erve Roderkink / Reurik /			
		eig.	Graaf van Bentheim	1764
	halve tiende en smalle tiende	leen	Overijssel	<1394-1557
	tienden	leen	Overijssel	1395
	sloptiende 1 mud rogge	aan	Klooster Sibculo	1463>1764
	en bloedtiende			
	<i>1874 Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 115.</i>			
	<i>1874 1 1/8 waarrecht in marke Hardingen.</i>			
4141	erve Scholte Eekhof / Kamerlinghof /			
			hoofdhof bisschop Utrecht	<1407
			hofh. Hof Ootmarsum	<1407>1554
	<i>1407 Johan Eeckhoff, 2 o(ide) sc(hilde).</i>			
	<i>1475 Coehoff, 2 s(child), pauper.</i>			
	<i>1546 Esken ten Eeckhove aanwezig bij het opschrijven van het "Hofrecht van Twente".</i>			
	<i>1874 Kadaster gemeente Hardingen, kaart 4 nummer 22.</i>			
	<i>1874 7/8 waar in marke Hardingen.</i>			
4142	holtgericht van Hardingen			
	onder pandschap Huis Lage	leen	Overijssel	1576-1653
		eig.	Huis Lage	1576-1635
		eig.	Huis Lage/ Twickel	1635-1651
		eig.	Graaf van Bentheim	vanaf 1651
			allodiaal goed	vanaf 1653
4143	erve Spoelde / Spalink /			
		eig.	Klooster Sibculo	vanaf 1468
	tienden	leen	Overijssel	<1379-1433
	<i>1874 Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 166.</i>			
	<i>1874 1/3 waarrecht in marke Hardingen.</i>			
4144	erve Vissershuis			
		leen	Overijssel	<1401-1434
	tienden	leen	Overijssel	<1384-1800

1874

4145 erve Wassink
eig. de bewoners zelf 1874

1874 Kadaster gemeente Hardingen, kaart 3 nummer 148.

1874 1 1/8 waarrecht in marke Hardingen.

4146 erve Wederwille
leen Overijssel 1416
eig. Klooster Sibculo vanaf 1475
uitgang 1 mud gerst leen Overijssel <1394-1557

1874

4147 erve Wieferdink
eig. de bewoners zelf 1874
tienden leen Overijssel <1394-1800
sloptiende 3 mud rogge aan Kapittel Oldenzaal <1500<1550

1874 Kadaster gemeente Hardingen, kaart 4 nummer 14.

1874 1/2 waarrecht in marke Hardingen.

HARDINGHUIZEN (GERICHT UELSEN)

4170 erve Masselink / Masselmann /
hofvrije Hof Ootmarsum <1407>1764
bloedtiende (smalle tiende) aan Klooster Sibculo 1463>1764
sloptiende 2 schepel rogge aan Vicarie te Uelsen <1554

1401 Masling toe Herdinghuesen, 2 o(ide) sc(hilde).

1475 Masseling, 2 s(child), bet(aalt) 3 (golden rijjse guldens) by S(chulenberch), d.

1874

HEZINGEN (GERICHT UELSEN)

4180 erve Scholte Nieling
eig. Klooster Frenswegen 1411-1809
eig. Domein Hannover 1809>1832
tins 10 stuivers aan Hof Espelo <1283-1799
aan de bewoners zelf vanaf 1799

1874 Kadaster gemeente Halle, kaart 12 nummer 28.

1874 3/4 waar in marke Hohen Hezingen.

4181 erve Ridderink / Ridder /
hofh. Hof Ootmarsum <1475>1554
tienden leen Overijssel <1393-1800

1475 Riddering, 2 s(child), my bet(aalt) 2 (schild), d.

1874 Kadaster gemeente Halle, kaart 11 nummer 20.

1874 ½ waar in marke Hohen Hezingen.

4182 erve Wolterman

1874 Kadaster gemeente Halle, kaart 11 nummer 12.

1874 ½ waar in marke Hohen Hezingen.

4183 erve Esman / Bodink /

hofh. Hof Ootmarsum

<1475>1554

1475 Boding, 2 s(child), Hermen Esschen my bet(aalt) 2 (schild), d.

1874 Kadaster gemeente Halle, kaart 12 nummer 12.

1874 ½ waar in marke Hohen Hezingen.

4184 erve Lahuis

1874 Kadaster gemeente Halle, kaart 12 nummer 10.

1874 ¼ waar in marke Hohen Hezingen

4185 erve Rengelink / Renger /

het erve is in 1733 ongeveer 3 mudden groot en ligt braak.

eig. Stift Weerselo

1733

tienden leen Overijssel

<1393-1800

1874 Kadaster gemeente Halle, kaart 12 nummer 8.

1874 ¼ waar in marke Hohen Hezingen.

4186 erve Westerhof

1874 Kadaster gemeente Halle, kaart 12 nummer 37.

4187 erve Groppenkate

eig. Stift Weerselo

1540-1699

1874 Niet meer genoemd.

4188 erve Hinderink

leen Huis Laar

<1575-1610

1874 Niet meer genoemd.

4189 erve Hoenstege

leen Overijssel

<1393-1800

1874 Niet meer genoemd.

HILTEN

(GERICHT UELSEN)

4200 erve Bodink / Bode /

hofh. Hof Ootmarsum

<1407>1554

		tienden	leen	Overijssel	<1433-1800
	uitgang 1 schepel haver		leen	Overijssel	<1433-1557
	1407 <i>Die Bode van Hilten, ½ o(ide) sc(hilde).</i>				
	1475 <i>Bading, 2 s(child), bet(aalt) 3 golden (rijnse guldens), d.</i>				
	1874				
4201	erve Bruggeman				
			eig.		
	sloptiende 1½ mud rogge	leen		Overijssel	<1422-1557
	1874				
4202	erve Cloosterman / Schaddink /				
			hofvrije	Hof Ootmarsum	<1407>1764
		tienden	leen	Overijssel	1395
			eig.	Klooster Sibculo	1463>1764
	1407 <i>Coenraet ten Cloester, ½ o(ide) sc(hilde), Egbert ten Cloester, 1 o(ide) sc(hilde).</i>				
	1475 <i>Schadding, 1 s(child), bet(aalt) 1 s(child), d.</i>				
	1874				
4203	erve Dietmerink / Deperink /				
			eig.		
	sloptiende 2 molt (later	leen		Overijssel	<1379-1800
	1¾ mud) rogge en 2 mud gerst				
	sloptiende 4½ mud rogge	leen		Overijssel	<1394-1557
	1874				
4204	erve Folkerink				
			eig.		
	uitgang 2 schepel gerst	leen		Overijssel	<1433-1557
	en 10 ale (palingen)				
	1874				
4205	erve Gelkink / Geelkink /				
			eig.	Stift Wietmarssen	1764
	halve tienden	leen		Overijssel	<1382-1557
	sloptiende 4 mud rogge	aan		Klooster Sibculo	1463>1764
	en 1½ mud haver				
	1874				
4206	erve Hertgers / Hatgers /				
			eig.		
		tienden	eig.	Kapittel Oldenzaal	<1500-1812
	1874				
4207	Hof te Hilten				

			eig.		
		tienden	leen	Overijssel	1395
			eig.	Kapittel Oldenzaal	<1500-1812
	sloptiende 1 mud rogge		aan	Kapittel Oldenzaal	1500
	en 1 mud haver				
	uitgang 3 mud rogge		aan	Huis Herinckhave	1645-1653
	1874				
4208	erve Humbertink / Hombert /				
			hofh.	Hof Ootmarsum	<1407>1764
		tienden	leen	Overijssel	1395
	sloptiende 2 schepel rogge		aan	Klooster Sibculo	1463>1764
	tournois of kraneney f 0-3-8		aan	Klooster Sibculo	1463>1764
	1407 Gert Humberting, 1 o(ide) sc(hilde).				
	1475 Humberting, 2 s(child), bet(aalt) my (2 schild bi) Schulen(berch).				
	1874				
4209	erve Jongerink				
			eig.	Stift Wietmarssen	1764
	sloptiende 2½ schepel rogge		aan	Klooster Sibculo	<1649>1764
	en bloedtiende				
	1874				
4210	erve Lodekink / Loessekink /				
		tienden	eig.	Overijssel	<1394-1557
			leen		
	1874				
4211	erve Roderkink				
			leen	Overijssel	<1394-1800
	1874				
4212	erve Wesselink / Wesselman /				
			eig.	Graaf van Bentheim	1764
		tienden	leen	Overijssel	1395
	sloptiende 2 mud rogge		aan	Klooster Sibculo	1463>1764
	en bloedtiende				
	1874				
4213	erve Wolbertink				
			eig.		
		tienden	leen	Overijssel	1382
	sloptiende 3 mud rogge		leen	Huis Weleveld	<1588-1800
	1874				
4214	erve Zwavekink				

	1874				
4227	erve Maat		eig. tienden leen	Overijssel	1379
	1874				
4228	erve Roderkink / Rorink /		leen tienden leen	Bentheim-Laar Overijssel	<1703-1829 <1382-1457
	1874				
4229	erve Vos		hofh.	Hof Ootmarsum	<1407>1546
	1407	<i>Die Vos, 2 o(ide) sc(hilde).</i>			
	1475	<i>Des Vosseshues, 2 s(child), pauper, hin loepen.</i>			
	1546	<i>Johan de Vos to Hokclykam aanwezig bij het opschrijven van het "Hofrecht van Twente".</i>			
	1874				

4230	erve Weersman / Weresink /		hofh.	Hof Ootmarsum	<1407>1554
	tienden van het vrije land		eig.	Kapittel Oldenzaal	<1500<1812
	1407	<i>Deric Wernsing, 2 o(ide) sc(hilde).</i>			
	1475	<i>Wernsing, 2 s(child), bet(taalt) 3 go(l)den (rijnse guldens) Schulenberch, d.</i>			
	1874				

ITTERBECK (GERICHT UELSEN)

4240	holtgericht van Itterbeck onder pandschap Huis Lage		leen	Overijssel	1576-1800
4241	erve Aarnink / Orink /		horig tienden leen	Klooster Sibculo Overijssel	1463>1764 <1379-1800
	uitgang van f 2-0-0 uit het Jan Vrielinksland		eig. aan	Huis Brecklenkamp Klooster Sibculo	1658>1764 1764
	1764	<i>Aarnink of Orink, bestaande uit een woonhuis van 8 gebond, het oude huis van 4 gebond, een schuur van 4 gebond, een schuur en schaapschot, een schaapschot, alsmede 18½ mud of 3.944 roeden zaailand en 1½ dagmaat of 626 roeden hooiland. Verder van de pachter zelf: 15½ mud of 3.310 roeden zaailand en ½ dagmaat of 293 roeden hooiland. Pacht: 6 mud rogge.</i>			
	1874				
4242	erve Bennink / Bennekink /		horig tienden leen	Klooster Sibculo Overijssel	1446>1764 <1379-1800

- eig. Huis Brecklenkamp 1658>1764
- 1764 *Bennink, bestaande uit een woonhuis van 8 gebond, een schuur van 6 gebond, een schaapschot, alsmede 20 mud of 4264 roeden zaailand, 2½ dagmaat of 1.076 roeden hooiland. Olde Bennink heeft 1¾ mud of 418 roeden zaailand en 1¼ dagmaat of 578 roeden hooiland. Pacht: 7 mud rogge.*
- 1874
- 4243 erve Bernink / Bonink /
		eig.					
	tienden	leen	Overijssel				<1379-1800
		eig.	Huis Brecklenkamp				1658-1684
- 1874
- 4244 erve Hermekink / Hoinrekink / Hemmeke /
		hofh.	Hof Ootmarsum				<1407>1554
	tienden	leen	Overijssel				<1379-1800
		eig.	Johan van Steenwijk				<1554
		eig.	Huis Brecklenkamp				1658-1684
- 1407 *Johan Hemmeking, 2 o(ide) sc(hilde).*
 1475 *Hemeking, 2 s(child), bet(aalt) 3 r(ijnse guldens), Schul(enberch), d.*
 1874
- 4245 erve Kedink
		horig	Klooster Sibculo				1431>1764
	tienden	leen	Overijssel				<1379-1800
		eig.	Huis Brecklenkamp				1658-1684
- 1764 *Kedink, bestaande uit een woonhuis van 7 gebond, een schuur van 5 gebond, een schaapschot, alsmede 13½ mud of 2.868 roeden zaailand en 2½ mud of 564 roeden zaailand woest. Holt Hermen (lijftucht) heeft 3 mud of 628 roeden zaailand. Pacht: 5 mud rogge en 2 mud boekweit.*
- 1874
- 4246 erve Koeterink / Coeterink /
		eig.	richter van Uelsen				1764
	tienden	leen	Overijssel				<1379-1800
		eig.	Huis Brecklenkamp				1658-1684
	uitgang f 1-8-0	aan	Klooster Sibculo				1499>1764
- 1874
- 4247 erve Konink / Koninghuis /
		hofh.	Hof Ootmarsum				<1475>1554
	tienden	eig.	Johan van Steenwijk				1554
- 1475 *Des Koningehus, 2 s(child), 3 (rijnse guldens) bet(aalt) Schule(nberch), d.*
 1874
- 4248 erve Leverink / Lewerkink /
		hofh.	Hof Ootmarsum				<1475>1554
	tienden	leen	Overijssel				<1379-1800

		eig.	Johan van Steenwijk	1554
		eig.	Huis Brecklenkamp	1658-1684
	1475	<i>Lewerking, 2 s(child) bet(aalt) 3 gulden, Schulenberch, d.</i>		
	1874			
4249	erve Rockerdink / Lambertsman / Rengerdink / Ringerink/			
		horig	Klooster Sibculo	1495>1764
	tienden	leen	Overijssel	<1379-1800
		eig.	Huis Brecklenkamp	1658>1764
	1764	<i>Rockerdink of Lambertsman, bestaande uit een woonhuis van 7 gebond, het oude huis van 4 gebond, een schuur van 4 gebond, een schaapschot, alsmede 13½ mud of 2.902 roeden zaailand, 1½ mud of 337 roeden zaailand woest, 1¾ dagmaat of 730 roeden hooiland. Pacht: 7 mud rogge.</i>		
	1874			
4250	erve Ruwenhuis			
		tienden	eig. leen Overijssel	<1379-1800
			eig. Huis Brecklenkamp	1658-1684
	1874			
4251	erve Schultink			
		horig	Klooster Sibculo	1416>1764
	1764	<i>Schultink, bestaande uit een woonhuis van 9 gebond, een schuur van 5 gebond, een schaapschot, alsmede 20 mud of 4.282 roeden zaailand. Pacht: 7 mud rogge.</i>		
	1874			
4252	erve Schurink			
		tienden	horig Klooster Sibculo	1447>1764
			leen Overijssel	<1379-1800
			eig. Huis Brecklenkamp	1658>1764
	1764	<i>Schurink, bestaande uit een woonhuis van 8 gebond, een schuur van 5 gebond, nog een schuur van 3 gebond, een schaapschot, alsmede 22½ mud of 4.767 roeden zaailand en 1¾ dagmaat of 421 roeden hooiland. Pacht: 8 mudde rogge.</i>		
	1874			
4253	Huis ter Steenstraten			
		leen	Overijssel	<1422-1800
	1874			
4254	erve Veldink / Veldman /			
		hofh.	Hof Ootmarsum	1475
		horig	Klooster Sibculo	<1694>1764
	tienden	eig.	Huis Brecklenkamp	1658>1764
	1475	<i>Gert ten Velde, 2 s(child), bet(aalt) 2 s(child), d.</i>		
	1764	<i>Veldink, bestaande uit een woonhuis van 9 gebond, een schuur van 6 gebond, nog een schuur van 5 gebond, twee schaapschotten, en een bakhuis, alsmede 16¼ mud of 3.442</i>		

roeden zaailand en 1 dagmaat of 404 roeden hooiland. Olde Veldink heeft 3 mud of 632 roeden zaailand en ¼ dagmaat of 105 roeden hooiland. Pacht: 7 mud rogge.

1874

4255	erve Vrielink		eig.	Huis Brecklenkamp	1680
		tienden	leen	Overijssel	<1379-1800
			eig.	Huis Brecklenkamp	1658-1684

1874

4256	erve Weringerink		eig.		
		tienden	leen	Overijssel	<1379-1800
			eig.	Huis Brecklenkamp	1658-1684

1874

4257	erve Weersink / Weersman /		horig	Huis Ootmarsum	-1811
		tienden	leen	Overijssel	<1379-1800
			eig.	Huis Brecklenkamp	1658-1684

1874

LAGE (HEERLIJKHEID LAGE) zie bij Hardingen

LEMMEKE (GERICHT UELSEN)

4270	erve Bekkink / Bekman /		eig.	bewoners zelf	
		tienden	eig.	Klooster Windesheim	

1874

4271	erve Bennink / Benneke /		eig.	Graaf van Bentheim	
		tienden	eig.	Klooster Windesheim	

1874

4272	erve Eppink / Epman /		hofh.	Hof Ootmarsum	<1407>1554
		tienden	eig.	Klooster Windesheim	

1407 Johan Epping, 1 o(ide) sc(hilde). (bij buurschap Hilten)

1475 Epping, 2 s(child), bet(aalt) 3 golden (rijnse guldens) bi Schulen(berch), d.

1874

4273	erve Geerdinkkotte		eig.		
------	--------------------	--	------	--	--

tienden eig. Klooster Windesheim

1874

4274 erve Wiegerink / Wycherink /

hofh. Hof Ootmarsum
tienden eig. Klooster Windesheim

<1407>1554

1407 *Egbert Wichering, 1 o(ide) sc(hilde). (bij buurschap Hilten)*

1475 *Wichering, 2 s(child), bet(aalt) 2 s(child), d.*

1475 *De Lyfftuucht to Wichering, 1 s(chilt).*

1874

STRIEPE

(GERICHT UELSEN)

4290 erve Striepe

eig. Klooster Sibculo
erve is gesplitst

1441<1764
vóór 1764

4291 erve Grubbe (afsplitsing van erve Striepe)

eig. Klooster Sibculo

vóór 1764

1764 *Grubbe, bestaande uit een woonhuis van 11 gebond, het oude huis van 5 gebond, een schuur van 6 gebond, een schuur en schaapschot van 4 gebond, een schaapschot, alsmede 28 11/16 of 9.486 roeden zaailand, 3½ mud of 923 roeden gaarden, 5 7/8 dagmaat of 2.718 roeden hooiland. Pacht: f 48,-- maar mag de schatting korten, betaalt f 30,--.*

1874

4292 erve Albert Mensink (afsplitsing van erve Striepe)

eig. Klooster Sibculo

vóór 1764

1764 *Albert Mensink, bestaande uit een woonhuis van 10 gebond, het oude huis van 5 gebond, een schuur van 6 gebond, twee schaapschotten, een bakhuis, alsmede 27 15/16 mud of 9.250 roeden zaailand, 2¾ mud of 706 roeden gaarden, 2 7/8 dagmaat of 1.259 roeden hooiland en 13 dagmaat of 6.243 roeden woeste grond. In eigendom van de pachter zelf: 7/8 dagmaat of 470 roeden hooiland. Pacht: f 30,--.*

1874

UELSEN / BOERHUIZEN / WESTERIK / (GERICHT UELSEN)

4300 erve Arnink / Arendink /

tienden eig. Graaf van Bentheim
leen Overijssel
leen Bentheim
eig. Klooster Sibculo

1764
<1379-1394
<1398>1564
1493>1764

1874

4301 erve Berghuis

horig Klooster Sibculo
tienden uit 4 mud land eig. Kerk te Uelsen

1412>1764
1764

1764 *Berch Johan of Berghuis in de Westerik, bestaande uit een woonhuis van 9 gebond, een schuur van 5 gebond, een schaapschot, een bakhuis, alsmede 21¼ mud of 4.546 roeden zaailand, ¾ mud of 150 roeden zaailand woest en 2¾ dagmaat of 1.165 roeden hooiland. Pacht: 3 mud rogge.*

1874

4302 kate Bomershuis
hofh. Hof Ootmarsum <1475>1554
tiendvrije katerstede

1475 *Arent ten Bome, 1 s(child), bet(aalt) my 1 s(child), d.*

1874

4303 erve Brinkhuis / Brinkman / ten Brinke /
horig Klooster Sibculo 1423>1764

1764 *Brinkhuys of Brinkman te Boerhuysen, bestaande uit een woonhuis van 8 gebond, het oude huis van 5 gebond, een schuur van 5 gebond, een schaapschot, alsmede 13 mud of 2.771 roeden zaailand, 3¾ dagmaat of 1.514 roeden hooiland. Pacht: 3 mud rogge. NB: tijdens de regering van de Koning van Spanje is voor 200 daalder grond van dit erve verkocht.*

1874

4304 erve Clarink
tienden leen eig. Overijssel 1394

1874

4305 erve Clawesink
leen Overijssel <1406-1557
sloptiende 1 mud rogge leen Overijssel <1394-1557

1874

4306 erve Groppen Kerpekens
eig. Stift Weerselo 1540

1874

4307 erve Hesselink
tienden leen hofh. Hof Ootmarsum <1407>1748
eig. Overijssel <1379-1394
Hendrik van Beesten 1554

1407 *Herman Hesselingh, 2 o(ide) sc(hilde).*

1475 *Hesseling, 2 s(child), pauper.*

1874

4308 erve Horstinkstede
eig. Klooster Sibculo vanaf 1418

1874

- 4309 de Kerke te Ulsen
 eig.
 uitgang 11 goudguld. f 15-8-0 aan Klooster Sibculo <1694-1761
 1764 *De Kerke te Ulsen, belast met uitgang van f 15-8-0. NB: d.d. 20.05.1761 afgekocht met f 250,--.*
 1874
- 4310 erve Konink
 hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554
 sloptiende 3 mud rogge aan Kerk te Ulsen 1554
 1407 *Die Koning, ½ o(Ide) sc(hilde).*
 1475 *Koning in de Westerwyck, 2 s(child), my bet(aalt) 2 s(child), d.*
 1546 *Johan Coning tUlsen aanwezig bij opschrijven "Hofrecht van Twente".*
 1874
- 4311 erve Ledermannink / Cornutenerve / Vicariënerve /
 eig. Klooster Sibculo vanaf 1418
 1874
- 4312 erve Meyghantes
 eig.
 sloptiende 6 schepel rogge aan Klooster Sibculo vanaf 1438
 1874
- 4313 erve Meijerink
 eig.
 uitgang 1 mud rogge leen Overijssel <1395-1557
 1874
- 4314 erve Mullerink
 eig. Klooster Sibculo vanaf 1418
 1874
- 4315 kate Robertink
 hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554
 tiendvrije katerstede
 1407 *Herman Roberting, 1 o(Ide) sc(hilde).*
 1475 *Roberting, 1 s(child), pauper.*
 1874
- 4316 kate Schepershuis
 hofh. Hof Ootmarsum <1475>1554
 tiendvrije katerstede
 1475 *Johan de Scheper, 1 s(child), bet(aalt) 1 s(child), d.*
 1874

- 4317 kate Schröders(huis)
hofh. Hof Ootmarsum 1475
*1475 Herman Scroder, 1 s(child), doet.
1874*
- 4318 kate Smedes(huis)
hofh. Hof Ootmarsum 1475
*1475 Gert Smedes, 1 s(child), doet.
1874*
- 4319 kate Stiepel / Stiepelshuis /
tiendvrije katerstede hofh. Hof Ootmarsum <1475>1554
*1475 Herman Stypels, 1 s(child), bet(aalt) my 1 s(child), d.
1874*
- 4320 erve Stöltink
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554
tienden eig. de bewoners zelf 1554
*1407 Henric Stolting, 1 o(ide) sc(hilde).
1475 Stolting, 2 s(child), bet(aalt) 2 s(child), d.
1874*
- 4321 kate Vegerink
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554
tiendvrije katerstede
*1407 Claes Vegering, 1 o(ide) sc(hilde).
1475 Clawes Veghering, 1 s(child), pauper, is hen loepen.
1874*

WIELEN

(GERICHT UELSEN)

- 4340 erve Imhof
eig. Klooster Sibculo 1516>1764
tiendvrij erve
*1764 Imhof, bestaande uit een woonhuis van 11 gebond, een schuur van 9 gebond, twee
schaapschotten, een bakhuis, alsmede 13½ mud of 3.488 roeden zaailand, 3 mud of 755
roeden gaarden, 12 1/8 dagmaat of 5.873 roeden hooiland en 60½ dagmaat of 29.051
roeden woeste grond. In eigendom van de pachter zelf: 11 mud of 2.860 roeden zaailand
en ¾ dagmaat of 385 roeden hooiland. Pacht f 50,--.
1874*

WILSUM

(GERICHT UELSEN)

- 4350 erve Alferdink / Elferdink / (bodegoed)
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1554

1407 *Luedgher Eلفording, 2 o(ide) sc(hilde).*
 1475 *Niet genoemd, want bodegoederen waren vrij van schatting.*
 1874

4351 erve Assink / Asman /
 eig. Huis Gramsbergen 1764
 tienden eig. Kapittel Oldenzaal <1500<1665
 sloptiende 2¼ mud rogge leen Huis Laar 1582
 en 1 mud gerst
 leen Bentheim-Laar <1717-1852
 sloptiende 1¼ mud rogge aan Klooster Sibculo 1461>1764
 sloptiende 2 spint rogge aan Klooster Windesheim

1874

4352 erve Bekkedaal / Oomscamp /
 horig Klooster Sibculo 1463>1764

1764 *Bekkedaal of Oomscamp, thans stukgewijs verhuurd, terwijl de grond voor de pastorie te Wilsum van dit erve is afgenomen, bestaande uit 7 mud of 1.492 roeden zaailand en 1½ dagmaat of 670 roeden hooiland. Pacht: 3 mud rogge, maar doet thans 1¼ mud rogge.*

1874

4353 erve Grote Broekhuis
 horig Klooster Sibculo 1438>1764
 sloptiende 1¼ mud rogge aan Klooster Windesheim

1764 *Grote Broekhuys, bestaande uit een woonhuis van 10 gebond, een schuur van 5 gebond, een turfschuur van 6 gebond, een schaapschot, een bakhuis, alsmede 21¼ mud of 4.611 roeden zaailand en 10½ dagmaat of 4.254 roeden hooiland. Pacht: 9 mud rogge.*

1874

4354 erve Lutlike Broekhuis
 leen Overijssel <1398-1489
 achterleen fam. van Essen <1398-1489
 horig Klooster Sibculo 1463>1764
 sloptiende 2½ schepel rogge aan Klooster Windesheim

1764 *Lutlike Broekhuys, bestaande uit een woonhuis van 10 gebond, een schuur van 5 gebond, een turfschuur van 6 gebond, twee schaapschotten, een bakhuis, een varkensstal, alsmede 25¼ mud of 5.393 roeden zaailand en 11¼ dagmaat of 4.777 roeden hooiland. Pacht: 4½ mud rogge.*

1874

4355 erve Brunger / Brungerink /
 eig. de bewoners zelf 1764
 sloptiende 3¼ mud rogge aan Klooster Sibculo 1461>1764
 en bloedtiende
 sloptiende 1¾ mud rogge aan Klooster Windesheim

1874

4356 erve Clasink / Clawesink /

		leen	Overijssel	<1379-1800
	sloptiende 2¼ mud rogge	aan	Klooster Sibculo	1461<1764
	sloptiende 3 schepel rogge	aan	Klooster Windesheim	
	1874			
4357	erve Damink		hofvrije Hof Ootmarsum	<1407>1554
		tienden eig.	Klooster Frenswegen	<1554>1764
	sloptiende 1½ mud rogge	aan	Klooster Windesheim	1554
	1407	<i>Wicbelt Damyng, 2 o(Ide) sc(hilde).</i>		
	1475	<i>Damyng, 2 s(child), bet(aalt) Schulenberch, d.</i>		
	1874			
4358	erve Egbertink			
		leen	Overijssel	1395
	1874			
4359	erve Elerd / Elerdink /			
		eig.	Huis Gramsbergen	1764
	sloptiende 1¾ mud rogge	aan	Klooster Windesheim	
	en bloedtiende			
	sloptiende 2 schepel rogge	aan	Klooster Sibculo	1461>1764
	1874			
4360	erve Elerink			
		eig.	Graaf van Bentheim	
	sloptiende 1 schepel rogge	aan	Klooster Windesheim	
	1874			
4361	erve Gerbertink			
		horig	Klooster Sibculo	1443>1764
	1764	<i>Gerbertink, bestaande uit een woonhuis van 11 gebond, een schuur van 5 gebond, een turfschuur van 7 gebond, twee schaapschotten, een bakhuis, alsmede 26¼ of 5.607 roeden zaailand en 10¾ dagmaat of 4.371 roeden hooiland. Pacht: 12 mud rogge.</i>		
	1874			
4362	erve Goverdink / Govert / Goedverdink / Gadeberdink /			
		leen	Overijssel	<1398-1433
		achterleen	fam. van Essen	<1398-1469
		horig	Klooster Sibculo	1469>1764
	sloptiende 6 mud rogge	aan	Klooster Windesheim	
	sloptiende 3 schepel rogge	aan	Kerk te Nieuwenhuis	
	1764	<i>Goverdink, bestaande uit een woonhuis van 10 gebond, een schuur van 6 gebond, een turfschuur van 7 gebond, een schaapschot, een bakhuis, alsmede 26¼ mud of 5.607 roeden zaailand en 6½ dagmaat of 2.648 roeden hooiland. Pacht: 7½ mud rogge.</i>		
	1874			

4363	erve Grevink		leen	Overijssel	<1379-1800
					1874
4364	erve Harsthuis / Horstman / Hersthuis /		horig	Klooster Sibculo	1443>1764
	sloptiende 3 mud rogge	aan		Klooster Windesheim	1764
	1764 <i>Harsthuis of Horstman, bestaande uit een woonhuis van 9 gebond, een schuur van 6 gebond, een turfschuur van 3 gebond, een schaapschot, alsmede 15½ mud of 3.286 roeden zaailand en 6¼ dagmaat of 2.525 roeden hooiland. Pacht: 5 mud rogge.</i>				
					1874
4365	erve Hermelink		leen	Overijssel	1395
					1874
4366	erve Hinkenhuis		zie	Remboltink	
4367	erve Hollink		eig.	Graaf van Bentheim	
	sloptiende 1½ mud rogge	aan		Klooster Windesheim	
					1874
4368	erve Kamphuis		hofvrije	Hof Ootmarsum	<1407>1764
	sloptiende 9 schepel rogge	aan		Klooster Windesheim	<1554>1764
	sloptiende 3 schepel rogge	aan		Klooster Frenswegen	<1554
	sloptiende 5½ spint rogge	aan		Klooster Sibculo	1461>1764
	sloptiende 1 mud rogge	aan		Vicarie te Uelsen	<1554
	uitgang 1 pond was	aan		Pastoor te Uelsen	1554
	1407 <i>Lubbert ten Camphus, ½ o(ide) sc(hilde), Johan ten Camphus, 1 o(ide) sc(hilde).</i>				
	1475 <i>Dirick ten Camphus, 2 s(child), bet(aalt) Schulenberch, d.</i>				
					1874
4369	erve Kleyhuis / Kleymann /		eig.		
	sloptiende 1 mud rogge	aan		Klooster Windesheim	
	sloptiende 1¼ schepel rogge	aan		Klooster Sibculo	1461>1764
					1874
4370	erve Kosterink		hofh.	Hof Ootmarsum	1475
	1475 <i>Kostering to Wilzem, 1 s(child), bet(aalt) 1 s(child) Schulenberch, d.</i>				
					1874
4371	erve Leeftink / Leferdink /		hofh.	Hof Ootmarsum	<1407>1554

tienden eig. Kapittel Oldenzaal <1500-1812

1407 *Deric Liefthing, 2 o(ide) sc(hilde). ?Weringer Leverking, 1 o(ide) sc(hilde)?.*

1475 *Leffting, 1 s(child), bet(aalt) 1 s(child) Schulen(berch), d.*

1475 *Leeffting, liffucht, 1 s(chilt), is doet.*

1874

4372 erve Leeuwink / Veltmannink /

	hofvrije Hof Ootmarsum	<1407>1764
sloptiende 3½ mud rogge	aan Klooster Sibculo	1461>1764
en bloedtiende		
sloptiende 5 schepel rogge	aan Klooster Windesheim	<1554

1407 *Lubbert die Lewe, 2 o(ide) sc(hilde).*

1475 *Lewe, 2 s(child), my bet(aalt) 2 s(child), d.*

1874

4373 erve Mardink / Maardink /

	eig. Kapittel Oldenzaal	<1764-1812
	eig. Derk Mardink (bewoner)	vanaf 1812
sloptiende 9 schepel rogge	aan Klooster Sibculo	1461>1764
sloptiende 3 schepel rogge	aan Klooster Windesheim	
sloptiende 13½ schepel rogge	Aan	>1812
miskoorn 1¾ schepel rogge	aan Kerk te Uelsen	<1500>1812

1812 *Publieke verkoop door Domeinen van erve Mardink, bestaande uit een woonhuis, twee schuren, een bakhuis, een schaapstal, alsmede 23 mud 127 roeden bouwland en 15 mud en 62 roeden hooiland (percelen met veldnamen) aan de bouwman Derk Mardink voor f 8.283,63.*

1874

4374 erve Mullerink (bodegoed)

	hofh. Hof Ootmarsum	<1407>1764
tienden	leen Overijssel	1395
sloptiende 3 schepel rogge	aan Klooster Sibculo	1463>1764

1407 *Egbert Mullering, ½ o(ide) sc(hilde), ?Gert die Bodiker, 2 o(ide) sc(hilde)?.*

1475 *Niet genoemd, want bodegoederen waren vrij van schatting.*

1874

4375 kate Nannekate

	leen Overijssel	<1398-1489
	achterleen fam. van Essen	<1398-1489
	eig. Klooster Sibculo	vanaf 1469

1874

4376 erve Nijhof

	leen Overijssel	<1379-1800
--	-----------------	------------

1874

- 4377 erve Oelderink/ Ulrekink /
sloptiende 2 mud rogge eig. Graaf van Bentheim 1764
aan Klooster Sibculo 1461>1764
1874
- 4378 erve Remboltink / Rembertink / Hinkenhuis /
hofvrije Hof Ootmarsum <1407>1764
sloptiende 1¼ mud rogge aan Klooster Windesheim
sloptiende 1¼ spint rogge aan Klooster Sibculo 1461>1764
1407 *Bernt Rembeldes, 1 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Albert Wiheven Hueken, dochterman, 1 s(child), my bet(taalt) 1 s(child) bi Schulen(berch), d.*
1874
- 4379 erve Reijnink
sloptiende 2 mud rogge eig. Stift Witmarssen
en bloedtiende aan Klooster Windesheim
1874
- 4380 erve Ridder
sloptiende 6 mud rogge eig. fam. Keiser Groningen
aan Klooster Windesheim
1874
- 4381 erve Rölink / Roeleman /
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1475
eig. Huis Gramsbergen 1764
sloptiende 3 schepel rogge aan Klooster Sibculo 1461>1764
1407 *Roleman, 1 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Wernse Rolan, 1 s(child), bet(aalt) my 1 s(child) Schulenberch, d.*
1874
- 4382 erve Scholte Bisschoppink / Schoute / Schulte /
hoofdhof bisschop van Utrecht <1407
hofh. Hof Ootmarsum <1407>1764
sloptiende 6 mud rogge aan Klooster Windesheim <1554>1764
sloptiende 7½ schepel rogge aan Klooster Sibculo 1461>1764
1407 *Die Scholte toe Wilzem, 2 o(ide) sc(hilde).*
1475 *De Hoff to Bisping, 2 s(child), bet(aalt) Schulenberch, d.*
1874
- 4383 holtgericht marke Wilsum
onder pandschap Hof Lage leen Overijssel 1576-1653
eig. Huis Lage 1576-1635
eig. Huis Lage/ Twickel 1635-1651
eig. Graaf van Bentheim vanaf 1651
allodiaal goed vanaf 1653

- 4384 erve Schoneveldink
	leen	Overijssel	<1398-1489
	achterleen	fam. van Essen	<1398-1489
	horig	Klooster Sibculo	1469>1764
sloptiende 3 ³ / ₄ mud rogge	aan	Geffelaar en Lubley	1764
- 1764 *Schoneveldink, bestaande uit een woonhuis met een kamer van 11 gebond, een schuur van 6 gebond, nog een schuur van 6 gebond, twee schaapschotten, een watermolentje, een bakhuisje, alsmede 31¹/₂ mud of 6.727 roeden zaailand en 9³/₄ dagmaat of 3.911 roeden hooiland. Pacht: 16¹/₄ mud rogge.*
- 1874
- 4385 erve Stoete / Stute /
	eig.	Kapittel Oldenzaal	<1500-1812
	eig.	Hendrik Stoete (bewon.)	vanaf 1812
sloptiende 3 mud rogge	aan	Klooster Windesheim	>1812
miskoorn 1 ³ / ₄ schepel rogge	aan	Kerk te Uelsen	<1500>1812
- 1812 *Publieke verkoop door Domeinen van erve Stoete, bestaande uit een woonhuis, een bakhuis, een schuur een schaapstal, alsmede 20 mud en 103 roeden bouwland en 9 mud en 12 schepel hooiland (percelen met veldnamen) aan de bouwman Hendrik Stoete voor f 2.452,09.*
- 1874
- 4386 erve Suyter / Suyterink /
	hofh.	Hof Ootmarsum	<1475>1764
sloptiende 2 ¹ / ₂ mud rogge	aan	Klooster Frenswegen	1554
sloptiende 1 ¹ / ₂ mud rogge	aan	Klooster Sibculo	1461>1764
- 1475 *Sutering, 2 s(child), bet(aalt) my 1 s(child) bi Schulenberch, d.*
- 1546 *Suter was aanwezig bij het opschrijven van het "Hofrecht van Twente".*
- 1874
- 4387 erve Teusink / Thusink /
	leen	Overijssel	<1379-1800
- 1874
- 4388 erve Tijink / Tijman /
	hofvrije	Hof Ootmarsum	<1407>1764
sloptiende 3 mud rogge en bloedtiende (smalle tiende)	aan	Klooster Sibculo	1461>1764
sloptiende 3 ¹ / ₂ mud rogge en 5 Hollandse schellingen	aan	Vicarie te Nijenhuis	1554
sloptiende 1 mud rogge	aan	Vicarie te Uelsen	1554
- 1407 *Die Thye, 2 o(ide) sc(hilde).*
- 1475 *Tygginck, 2 s(child), bet(aalt) Schulenberch, d.*
- 1874
- 4389 erve Vaagdink / de Voght /
	leen	Overijssel	<1398-1489
	achterleen	fam. van Essen	<1398-1489

			horig	Klooster Sibculo	1469>1764
	uitgang 1 schepel rogge		aan	Klooster Frenswegen	1764
1764	<i>Vaagdink of de Voght, bestaande uit een woonhuis van 9 gebond, een schuur van 5 gebond, een turfschuur van 7 gebond, twee schaapschotten, een bakhuis, alsmede 30¾ mud of 6.530 roeden zaailand en 9½ dagmaat of 3.825 roeden hooiland.</i>				
	<i>Pacht: 10 mud rogge en 2 mud boekweit.</i>				
1874					
4390	erve Veltmannink			zie Leeuwink	
4391	erve Vrilink				
		erfpacht f 2-0-0	aan	Klooster Sibculo	1649
1874					
4392	erve Wernink				
			leen	Overijssel	<1379-1800
1874					
4393	erve Wernshof				
			eig.	Stift Weerselo	1536
1874					
4394	erve Wesselaar / Wesseler /				
			hofh.	Hof Ootmarsum	<1407>1475
			eig.	Huis Gramsbergen	
	sloptiende 4½ schepel rogge en		leen	Huis Laar	1582
	2½ schepel gerst				
			leen	Bentheim-Laar	<1717-1851
	sloptiende 3 mud rogge		aan	Klooster Windesheim	
	en bloedtiende				
	sloptiende 3¼ schepel rogge		aan	Klooster Sibculo	1461<1764
1407	<i>Bernt Wessels sz, 1 o(ide) sc(hilde).</i>				
1475	<i>Berent ten Camphus, 1 s(child), doet.</i>				
1874					
4395	erve Wolbertink / Wolbert / Wolbink / Wolbrink Möller /				
			hofh.	Hof Ootmarsum	<1407>1764
	sloptiende 9 schepel rogge		aan	Klooster Windesheim	<1554
	sloptiende 3 schepel rogge		aan	Klooster Sibculo	1461>1764
1407	<i>Weringer Wolbeding, 2 o(ide) sc(hilde).</i>				
1475	<i>Wulbeding, 2 s(child), bet(aalt) Schulenberch, d.</i>				
1546	<i>Gosen Wolbyng was aanwezig bij het opschrijven van het "Hofrecht van Twente".</i>				
1874					

ESSCHE**(GERICHT VELDHAUSEN)**

4501	erve Bernerink				
			leen	Overijssel	1379
		1874			
4502	Huis en Hof te Essche		leen	Overijssel	<1382-1721
			eig.	Huis Bentheim	1628>1721
	uitgang 1 sch. bonen en 1 gans		leen	Overijssel	<1395-1411
	tienden tot Essche		leen	Overijssel	<1382-1643
		1874			
4503	erve Esschebrugge				
			eig.		
	uitgang 1 molt rogge		leen	Overijssel	<1395-1557
		1874			
4504	erve Oonk				
			eig.		
	sloptiende 2 molt rogge		aan	Kapittel Oldenzaal	<1500-1545
		1874			
4505	erve Tusink / Toesink /				
			leen	Overijssel	<1382-1721
			eig.	Huis Bentheim	1628>1721
		1874			

GRASDORF / GRASDORP / (GERICHT VELDHAUSEN)

4521	erve Boerwinkel				
			eig.		
		tienden	eig.	Kapittel Oldenzaal	<1500>1812
		1874			
4522	erve de Bucht				
			hofh.	Hof Ootmarsum	<1407-1576
	onder pandschap Huis Lage		leen	Overijssel	1576-1653
			eig.	Huis Lage	1576-1635
			eig.	Huis Lage /Twickel	1635-1651
			eig.	Graaf van Bentheim	vanaf 1651
			allodiaal	erve	vanaf 1653
	uitgang 1 pond was		aan	Kerk te Velthuizen	1554
	uit nieuwe kamp				

1407 Bucht, 1 o(Ide) sc(hilde). (bij buurschap Hardingen).

1475 *De Bucht, 1 s(child). (bij buurschap Brecklenkamp).*
1874

- 4523 erve Gelsink
leen Bentheim <1385>1641
eig. Huis Weldam 1607-1644
eig. Huis Twickel vanaf 1644
1874
- 4524 Hof te Gravesdorp
tienden leen Overijssel <1411-1489
1874
- 4525 erve Heesman / Heseink /
onder pandschap Huis Lage hofh. Hof Ootmarsum <1475-1576
leen Overijssel 1576-1653
eig. Huis Lage 1576-1635
eig. Huis Lage/ Twickel 1635-1651
eig. Graaf van Bentheim vanaf 1651
allodiaal erve vanaf 1653
sloptienden 6 schepel rogge en aan Kapittel Oldenzaal <1500>1554
7 schepel gerst
smalle tienden (later f 3-0-0) aan Kapittel Oldenzaal <1500>1812
1475 *Heesking, 2 s(child), my bet(aalt) 2 (schild), ...*
1874
- 4526 erve Laman
sloptiende 2½ mud rogge aan Armen Oldenzaal later <1700>1754
aan Latijnse school Oldenz.
1874
- 4527 erve Langenkamp
sloptiende 2½ molt rogge, leen Overijssel <1379-1684
later 7½ mud rogge
sloptienden 2 mud rogge leen Overijssel 1616-1800
en 2 mud gerst
1874
- 4528 erve ter Linde
leen Overijssel <1433-1557
1874
- 4529 erve Lohuis / Loman /
eig.

		tienden	leen	Overijssel	<1379-1714
		sloptiende 2 ½ molt rogge, later	leen	Overijssel	<1379-1684
		5 mud rogge en smalle tienden			
		sloptienden 1½ mud rogge	leen	Overijssel	1616-1800
		en 2 mud gerst			
		<i>1874</i>			
4530	erve Olthuis		leen	Bentheim	<1385>1641
			eig.	Huis Weldam	1607-1644
			eig.	Huis Twickel	vanaf 1644
		<i>1874</i>			
4531	erve Stege		eig.		
		halve waar	leen	Overijssel	1394-1684
		<i>1874</i>			
4532	erve Vrielink		eig.		
		tienden	leen	Overijssel	1395
			eig.	Kapittel Oldenzaal	<1500-1812
		<i>1874</i>			

NEUENHAUS

(AMBT NEUENHAUS)

4551	dat Nyehuis met al zijn toebehoren		leen	Overijssel	<1395-1804
			eig.	Bentheim	<1395-1804

BETHORN EN SCHEERHORN (GERICHT EMLICHHEIM)

- 4601 erve Bloemendal
tienden eig. leen Huis Weleveld <1505-1661
achterleen Huis Laar <1505-1616
1874
- 4602 erve Engesink
tienden horig Hof Ootmarsum <1407>1554
eig. Hendrik van Laar 1554
1407 *Die Hoff toe Enghesing, 2 o(Ide) sc(hilde).*
1475 *Niet genoemd.*
1874
- 4603 erve Herekink zie bij nummer 4610
- 4604 erve Hubersgoed
tienden eig. leen Huis Weleveld <1505-1661
achterleen Huis Laar <1505-1616
1874
- 4605 erve Koops / Kopeshuis /
gedeeltelijk belast met uitgang horig Hof Ootmarsum Hoogstede
aan Klooster Frenswegen <1475>1554
1554
1475 *Kopes Hinrick, 1 s(child), bet(aalt) 1 s(child) Schulenberge, d.*
1874
- 4606 erve Quade / Quadenhuis /
gedeeltelijk belast met uitgang horig Hof Ootmarsum <1475>1554
aan Klooster Frenswegen 1554
1475 *De Quade, 1 s(child), bet(aalt) 1 s(child), Schulenberge, d.*
1874
- 4607 erve Ribbertink
sloptiende 3 mud 3 schepel horig Hof Ootmarsum Overingen
en 1 spint rogge aan Bergklooster Zwolle <1475>1748
1554
1475 *Ribberting, 2 s(child), bet(aalt) bi Schulenberge, d. (buurschap Overinge).*
1874
- 4608 kate te Ribbertink / Kote Ribbert /
horig Hof Ootmarsum Overingen
<1475>1748
1475 *Dat Kote to Ribberting, 1 s(child), doet. (buurschap Overinge).*
1874

ECHTELER**(GERICHT EMLICHHEIM)**

4631 Huis Echteler
tienden te Echteler leen Overijssel <1379-1800
leen Overijssel <1412-1800
1874

EMLICHEIM**(GERICHT EMLICHHEIM)**

4641 erve Bennink
tienden eig. leen Overijssel <1393-1800
achterleen Huis Laar 1562
1874

4642 erve Esscherink
tienden eig. leen Overijssel <1379-1603
1874

4643 erve Eykink
tienden eig. leen Overijssel <1422-1800
1874

4644 erve Gernikes
uitgang 6 schepel zaad eig. leen Overijssel <1393-1800
1874

4645 erve Glorien
tienden eig. leen Overijssel <1393-1800
uitgang 2 schepel rogge leen Overijssel <1433-1557
1874

4646 erve Hoekwalkers / Heuks /
tienden eig. leen Overijssel <1393-1800
1874

4647 erve Hubbeldink
leen Overijssel <1434-1603

		tienden	leen	Overijssel	<1394-1603
	1874				
4648	erve Kalewink				
		tienden	eig. leen	Overijssel	<1393-1800
	1874				
4649	erve Kerkhoff / Kerkhorst / Borggreve /				
			leen	Overijssel	<1413-1800
	1874				
4650	erve Maarleninge				
			leen	Overijssel	<1393-1400
	1874				
4651	erve Oesmelink				
		tienden	eig. leen	Overijssel	<1393-1800
			achterleen	Huis Laar	1562
	1874				
4652	erve Poleman				
		smalle tienden	eig. leen	Overijssel	<1393-1800
	1874				
4653	erve Vogelzang				
			leen	Overijssel	<1393-1800
			achterleen	Huis Laar	<1579-1602
	1874				
4654	erve Vrielink / Groskamp in Volslo / (Volzel)				
			horig	Hof Ootmarsum	<1407>1554
	1407	<i>Roderick Grescamp, 2 o(ide) sc(hilde). ?Ludeken Vryling, 1 o(ide) sc(hilde)?.</i>			
	1475	<i>Vriling, 2 s(child), my bet(aalt) 2 s(child) bi Schulenberge, d.</i>			
	1874				
4655	erve Wezene				
			leen	Overijssel	<1393-1400
	1874				
4656	erve Wiggerink / Wigger /				
			horig	Hof Ootmarsum	<1407>1554
		tienden	leen	Overijssel	<1394-1603

eig. fam. van Beesten <1554
eig. Huis Herinckhave <1642-1816

1407 *Johan Wiegeringh, 2 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Wiggering, 2 s(child), my bet(aalt) bi Schu(lenberge), d.*
1874

4657 erve Wilmerink / Wilmink /

tienden eig. Overijssel <1379-1603
leen Overijssel <1642-1816
eig. Huis Herinckhave

1874

LAARWALD / LAARWOLDE / (GERICHT EMLICHHEIM)

4671 erve Brinkhuis

tienden horig Hof Ootmarsum <1407>1767
leen Overijssel <1393-1800
achterleen Huis Laar <1546-1633

1407 *Herman ten Brinchues, 2 o(ide) sc(hilde).*
1475 *Herman ten Brinchus, 1 s(child).*
1874

4672 erve Grote Heest

tienden eig. Klooster Sibculo vanaf 1460
eig.

1874

4673 erve Klingenberg

tienden eig. Huis Laar <1546-1602
leen

1874

4674 Huis Laar

leenkamer van het Huis Laar leen Overijssel 1778

1874

4675 erve de Molen

leen Bentheim 1600
achterleen Huis Laar 1600

1874

4676 erve Neyemanshuis

tienden horig Hof Ootmarsum <1407>1554
leen Overijssel <1393-1800
achterleen Huis Laar 1459

4701	erve Almerink				
		tienden	eig. leen	Overijssel achterleen Huis Laar	<1393-1800 <1553-1612
			eig.	Klooster Frenswegen	<1553>1583
	1874				
4702	erve Bernink				
		tienden	eig. leen	Overijssel	<1393-1800
	1874				
4703	erve Bornink				
			leen	Overijssel	<1422-1800
	1874				
4704	erve Dames(huis)				
			horig	Hof Ootmarsum	Klein Ringen 1475
	1475				<i>Herman Dames, 1 s(child), de.....</i>
	1874				
4705	erve Everwerdink				
		tienden	eig. leen	Overijssel	<1393-1800
	1874				
4706	erve Goorhuis				
		tienden	eig. leen	Overijssel achterleen Huis Laar	<1393-1800 1587
	1874				
4707	erve die Halle				
		tienden	leen	Overijssel	<1393-1800
			leen	Overijssel	<1393-1800
	1874				
4708	erve Helewege				
		tienden	eig. leen	Overijssel	<1393-1800
	1874				
4709	erve Herscoping / Heerspink /				
			eig.	Johan Voet	tot 1329

		horig	Huis Ootmarsum	1329>1711
	1874			
4710	erve Knyck(huis)	horig	Hof Ootmarsum	Klein Ringen 1475
	1475 <i>Johan Knyck, 1 s(child), do(et).</i> 1874			
4711	erve Nijenhuis	tienden	eig. leen Overijssel	<1395-1603
	1874			
4712	erve Ringermolen	tienden	eig. leen Overijssel	<1393-1800
	1874			
4713	erve Robbertink		eig. leen Huis Laar	<1499-1620
	sloptienden 4 mud rogge, 6 mud gerst en smalle tienden			
	1874			
4714	erve Rotgerink / Rötterink /	tienden	horig leen Hof Ootmarsum Overijssel	Klein Ringen 1475 <1393-1800
	1475 <i>Herbert Rorghering, 1 s(child), tenetur ....</i> 1874			
4715	erve Rozenhuis	tienden	eig. leen Huis Laar eig. Klooster Frenswegen	<1553-1612 <1553>1583
	1874			
4716	Schulte van Arkel		horig Hof Ootmarsum	Klein Ringen 1475
	1475 <i>Fenne Meyersche tho Arclo, 1 s(child), doe(t).</i> 1874			
4717	erve die Stege	tienden	leen Overijssel leen Huis Laar eig. Klooster Frenswegen	<1393-1800 <1553-1612 <1553>1583

1874

4718 erve Watering

tienden eig.
leen Overijssel

1450-1800

1874

4719 erve Wesselink / Wendelink /

tienden eig.
leen Overijssel
achterleen Huis Laar

<1393-1800
1587

1874

4720 erve Wiggerink

tienden eig.
leen Overijssel

<1395-1603

1874

4721 erve Zekelheurne

leen Overijssel
eig. Klooster Frenswegen

<1397-1480
vanaf 1480

1874

SCHEERHORN

ZIE BETHORN

BRONNEN NEDERGRAAFSCHAP BENTHEIM

A

Albergen, Klooster

- Archief: HCO Zwolle, toegang 186 archief convent Albergen (vóór 1580).
HCO Zwolle, toegang 3.1 statenarchief, inv.nrs. 3073-3114f. (na 1580).
- Literatuur: G.J.M. Kuipers, "Huis en Klooster St. Antonius te Albergen", academisch proefschrift, Nijmegen 1959.
J.B. Schildkamp e.a., "De kroniek van Johannes van Lochem, prior te Albergen", uitgave van Stichting Heemkunde Albergen/Twente Akademie, Albergen 1995.
T. Hesselink-van der Riet, "1407-1725 Van Hobergenhuis en St. Antoniusklooster Albergen", Albergen 2001.

Almelo, Huis   lenen

- Archief: HCO Zwolle, Huisarchief Almelo.
- Inventaris: A.J. Mensema e.a., "Leenrepertorium van het huis Almelo 1236-1917", Uitgaven RAO Zwolle nummer 32, Zwolle 1993.

B

Bentheim   lenen

- Archief: Fürstlich Bentheimschen Archiv te Bürgsteinfurt (BRD).
- Inventaris: L. Schmitz-Kallenbach e.a., "Inventare der nicht staatlichen Archive des Kreises Steinfurt", Münster 1907, pag. 552*-567*.
J. Prinz, "Das Lehnregister des Grafen Otto van Bentheim 1364", in Mitteilungen des Vereins für Geschichte und Landeskunde von Osnabrück 60 nr. 31, 1940.
- Literatuur: J.H. Jung, "Historia Antiquissima Comitatus Benthemensis", Hannover en Osnabruck 1773.

Brecklenkamp, Huis

- Archief: Gedeeltelijk in Staatsarchiv Münster: Von Raetsche Sammlung.
- Literatuur: A.J. Gevers en A.J. Mensema, "De havezaten in Twente en hun bewoners", Zwolle 1995, pag. 433-443. Zie ook literatuur en bronvermelding aldaar.
Matthijs Wanrooij en Henk Kamp, "Een korte tijd van glorie", Breklenkamp 2010.

C

Commanderie Duitse Orde   zie Huis Ootmarsum

E

Espelo, Hof in Lonneker

- Archieven: HCO Zwolle, toegang 87, hofgerichten, C. Hofgericht van Espelo. (1546-1577).
HCO Zwolle, collectie ter Kuile, inv.nrs. 3 en 4.
Het Utrechts Archief, toegang 220, Kapittel van St. Pieter.
- Literatuur: S. Muller Fz., "Register der inkomsten van de proosdij van St. Pieter in het laatst van de 13^e eeuw", in VenM Ver. Oude Vaderlandsche Recht, den Haag 1886, No. 1, 2^e deel.
G.J. ter Kuile, "Geschiedenis van den Hof Espelo, zijne eigenaren en bewoners", uitgave Vereeniging Overijsselsch Regt en Geschiedenis, Zwolle 1908.
C.J. Snuif, "De inkoop van de voogdij van den Hof Espelo door het kapittel van St. Pieter te Utrecht in 1283", in "Verzamelde bijdragen tot de geschiedenis van Twenthe", Amsterdam 1930, pag 54-66.
J.H.R. Wiefker, "Hof Espelo, Het Twentse bezit van het Utrechtse kapittel van St. Pieter 1544-1597", Uitgave Vereniging Oudheidkamer Twente, Enschede 1994.
G.J. Ribbert, "Herengood in Albergen", hofhorige erven van het Utrechtse kapittel van Sint

Pieter in de buurschap Albergen, Albergen 2003.

F

Frenswegen, Klooster

- Archief: Fürstlich Bentheimschen Archiv te Burgsteinfurt (BRD), archiv Kloster Frenswegen.
HCO Zwolle, toegang 3.1 statenarchief, inv. nrs. 4903 en 4904.
Archief Gemeente Dinkelland te Denekamp, Oud Archief Ootmarsum, inv.nr. 598.
- Literatuur: A.J. Bemolt van Loghum Slaterus, "Het Klooster Frenswegen", academisch proefschrift, Amsterdam 1938.
W. Kohl, "Die Bistümer der Kirchenprovinz Köln, Das Bistum Münster 2. Die Klöster der Augustiner-Chorherren (Germania Sacra Neue Folge 5)", 1971.
H. Voort, "Klosterleben. Von Augustinerchorherrenstift zur ökumenischen Begegnungsstätte", (Das Bentheimer Land Band 131). pag. 65-166 Zur Wirtschaftsgeschiede des Klosters Frenswegen".

H

Herinckhave, Huis in Fleringen

- Archief: HCO Zwolle: Huisarchief Herinckhave.
- Inventaris: J.H. Wigger, "Inventaris huisarchief Herinckhave te Fleringen 1366-1965, waarin opgenomen de collectie Von Bönninghausen 1488-1986", Zwolle 1989.
- Literatuur: A.J. Gevers en A.J. Mensema, "De havezaten in Twente en hun bewoners", Zwolle 1995, pag. 454-463. Zie ook literatuur en bronvermelding aldaar.
F.H. Grobbe, "Het pachtboek van Herman Goossen Grubbe tot Herinckhave 1638-1679", Amstelveen 2011.
H. Woolderink, "Het tegenwoordige adellijke groot-grondbezit in Twente", in Jaarboek Twente 1965, pag. 26-28 en kaart pag. 52.

L

Laar, Huis lenen

- Inventaris: A.J. Mensema, "Repertorium op het leenregister van de havezate Laer in Bentheim", Uit: "Repertoria van de particuliere leenkamers in Overijssel", deel 1, HCO 1988, pag. 259-283.
L. Schmitz-Kallenbach e.a., "Inventare der nicht staatlichen Archive des Kreises Steinfurt", Münster 1907, pag. 552*-567*, met name de in 1722 aan Bentheim teruggevallen lenen van Huis Laar (LB).

Lage, Hof te Lage

- Literatuur: A.L. Hulshoff, "Het Schattingsregister van Twente van 1475", Zwolle 1953, pag. 106-113.
P.G. Aalbers, "Het einde van de horigheid in Twente en Oost-Gelderland 1795-1850", Uitgave VORG werken 35, Zutphen 1979.
A.J. Hulshoff, "Het schattingsregister van Lage van 1407", Ov.Hist.Bijdr.1990, pag. 14-27, tevens in Bentheimer Jahrbuch 1991, pag. 159-172.
R.F.A. Rorink, "Verbonden door de echte", Twente Akademie Reeks 5, Almelo 1996.
H. Voort, "Über das Recht zur bischöflichen Schatzung", Benth. Jahrbuch 2015, pag. 103-107.

Lage, Huis te Lage

- Literatuur: A.L. Hulshoff, "Das Schloss zu Lage und das Bistum Utrecht", Bentheimer Jahrbuch 1958.
H. Woolderink, "Het tegenwoordige adellijke groot-grondbezit in Twente", in Jaarboek Twente 1965, pag. 41-42 en kaart pag. 58.
Anne-Rita Kuiper en red., "Lage, Geschichte und Geschichten", Lage 2008.

O

Oldenzaal, Armen, Gasthuis en Latijnse school

- Archief: Oud Archief Gemeente Oldenzaal, o.a. inv.nr. 266,
"Ligger van de goederen onder de Provisorie Oldenzaal in 1754".
- Literatuur: G. Seyger, "Hanzerijkdom, Armen- en Ziekenzorg in Twente (797-1626)", met Cartularium Oldenzaals OLV-gilde", Losser 2005.

Oldenzaal, Kapittel

- Archief: HCO Zwolle, toegang 87, hofgerichten, F. Hofgericht Kapittel Oldenzaal. (1718-1803).
N.A. den Haag, 2^e afd., adm. der nationale domeinen en geestelijke goederen 1808-1814.
toegang 2.01.23 inv.nr. 352, "Lijsten van goederen behorende tot de administratie van het Kapittel Oldenzaal", d.d. 04.02.1812 opgemaakt door H. Penninck Hzn.
- Literatuur: J. en E. Geerdink, "Calendarium et Necrologium Ecclesiae S. Plechelmi in Oldenzalia",
bij "Eenige Bijdragen tot de Geschiedenis van het Archidiaconaat en Aartspriesterschap
Twente", Vianen 1895. (NB: de genoemde erven en tienden zijn geschonken bij de fundatie
van jaargedachtenissen die in het Calendarium vermeld worden.) zie overzicht
H. Woolderink, "Schenkeningen aan het kapittel Oldenzaal", ongepubliceerd bestand.
H.J.M. Weustink, "De rechtsgeschiedenis van de stad Oldenzaal en van de mark Berghuizen
tot 1795", Assen 1962.

Oldenzaal, Klooster

- Literatuur: Jan Hinke en red., "Dat coevent toe Oldenzal", Hengelo 2004.

Ootmarsum, Armen , Gasthuis, Rectoraat

- Archief: Archief Gemeente Dinkelland te Denekamp, Oud Archief Ootmarsum, inv.nrs. 180, 184, 199,
410-502.
HCO Zwolle, toegang 122, notarisarchief: publieke verkoop Gasthuisgoederen door notaris
ten Pol te Ootmarsum, rep.nrs. 497 en 499, d.d. 07.12. en 14.12.1818.
HCO Zwolle, toegang 145, hypothecaire boekhouding: publieke verkoop ten verzoeken van het
Gemeentebestuur Ootmarsum als bestuurders van het Armengilde of Algemeen Armbestuur
te Ootmarsum van de zogenaamde Gasthuis- of Priorygoederen door notaris ten Pol te
Ootmarsum, d.d. 06.08. en 20.08.1863, overgeschreven in deel 138, acte 63.
- Literatuur: G. Seyger, "Hanzerijkdom, Armen- en Ziekenzorg in Twente (797-1626)", Losser 2005 pag.
172-187.

Ootmarsum, Hof

- Archief: HCO Zwolle, toegang 87 hofgerichten, H. Hofgericht van Ootmarsum. (1546-1811).
HCO Zwolle, toegang 7 Hollandse rekenkamer,
met name inv.nr. 223, register van de erven onder de Hof Ootmarsum (circa 1554).
HCO Zwolle, toegang 3.1. statenarchief,
met name inv.nr. 2920, ligger van de domeinen in Twente (circa 1650).
- Literatuur: S. Muller Fz., "De registers en rekeningen van het Bisdom Utrecht, deel II", Werken van het
Historisch Genootschap, nieuwe serie 54, pag. 582-661: "Manuaal van de rentmeester van
Twente 1385", Utrecht 1891.
P.G. Aalbers, "Het einde van de horigheid in Twente en Oost-Gelderland 1795-1850", Uitgave
VORG werken 35, Zutphen 1979.
R.F.A. Rorink, "Verbonden door de echte", Twente Akademie Reeks 5, Almelo 1996.

Ootmarsum, Huis eerst Commanderie Duitse Orde

- Archieven: zie hierna bij literatuur: Gevers en Mensema, pag. 510.
- Literatuur: C.J. Snuij, "Verzamelde bijdragen tot de geschiedenis van Twenthe", Hengelo/Schiedam
1975, De Commenderie der Duitse Orde te Ootmarsum, pag. 343-383.
A.J. Gevers en A.J. Mensema, "De havezaten in Twente en hun bewoners", Zwolle 1995,
pag. 500-516. Zie ook literatuur en bronvermelding aldaar.

Ootmarsum, Vicarien en Rectoraat

Archief: Archief Gemeente Dinkelland te Denekamp, Oud Archief Ootmarsum, inv.nrs. 349-372, met name 367.

Overijssel, IJlenen

Inventaris: E.D. Eijken, "Repertorium op de Overstichtse en Overijsselse leenprotocollen 1379-1805", Uitgaven RAO Zwolle, in 8 delen nrs. 49-56, Zwolle 1995.

S

Sibculo, Klooster

Archief: HCO Zwolle, toegang 185.1 archief klooster Sibculo (vóór 1580).
HCO Zwolle, toegang 3.1 statenarchief 3073-3114f (na 1580).
HCO Zwolle, toegang 3.1 statenarchief 3201-3472 (Bentheimse domeinen), met name inv.nr. 3455 legger van de Domeinen in de Graafschap Bentheim, nrs. 29 en volgende.

Literatuur: G. van Haaff, "Groot-Galilea in Zybbekeloe", de Krim-Hardenberg 1977.
J. van der Veen, "Het Klooster Galilea Maior te Sibkelo", in Overijsselse Historische Bijdragen (VORG) 93^e stuk 1978, pag. 6-40.
D. Hesselink-Zweers, "Sibculo en haar klooster", artikel in Rondom den Herdenberch, tijdschrift Historische Vereniging Hardenberg en Omgeving, jaargang 2000, pag. 18-33.
Rudolf van Dijk etc., "Moderne devoten in monnikspij, klooster en colligatie van Sibculo 1406-1580", Nijmegen 2007.

T

Twickel, Huis in Deldener Es

Archief: Huisarchief bevindt zich op Huis Twickel bij Delden.

Inventaris: A.J. Brunt, "Inventaris van het huisarchief Twickel 1133-1975", uitgaven RAO nrs. 34-40, Zwolle/Delden 1993.

Literatuur: A.J. Gevers en A.J. Mensema, "De havezaten in Twente en hun bewoners", Zwolle 1995, pag. 152-167. Zie ook literatuur en bronvermelding aldaar.
R.W.A.M. Cleverens, "Het Huis Twickel en zijn bewoners", Alphen aan de Rijn 1981.
H. Woolderink, "Het tegenwoordige adellijke groot-grondbezit in Twente", in Jaarboek Twente 1965, pag. 41-42 en kaart pag. 58.

W

Weerselo, Stift IJdulder

Archief: HCO Zwolle, toegang 4.1.1 ridderschapsarchief, met name inv.nr. 623 Ligger van het Hoogadelijke Stift Weerselo 1733.
HCO Zwolle, toegang 4.1.2 ridderschapsarchief, inv.nrs. 628 en 1033, regesten.

Literatuur: W.H. Dingeldein, "Acht eeuwen Stift Weerselo 1150-1950", Enschede 1951.

Weldam, Huis in Kerspel Goor

Archief: Bevindt zich in de rentmeesterij van Huis Weldam bij Goor.

Inventaris: G.J. ter Kuile, "Inventaris van het Huisarchief van de voormalige havezate Weldam bij Goor", Uitgave Rijksarchief Overijssel, Zwolle typoscript 1968. alsmede
H.H. Jongbloed e.a., "Inventaris stukken in het huisarchief Twickel, behorende tot het huisarchief Weldam, 1431-1926", Zwolle/Delden, typoscript 1988.

Literatuur: A.J. Gevers en A.J. Mensema, "De havezaten in Twente en hun bewoners", Zwolle 1995, pag. 366-379. Zie ook literatuur en bronvermelding aldaar.
G.J. Geerts, "Weldam, de geschiedenis van een landgoed", Goor 2002.
H. Woolderink, "Het tegenwoordige adellijke groot-grondbezit in Twente", in Jaarboek Twente 1965, pag. 44-46 en kaart pag. 60.

Weleveld, Huis in Zenderen IJleenkamer

Archief: HCO Zwolle, archieven Dijkers, leenregisters van Huis Weleveld onder nrs. 278 en 279.
Archieven Oudheidkamer Twente te Enschede, GB-W inv. nrs. 74-146.
Inventaris: A.J. Mensema, "Repertorium op de leenregisters van de havezate Weleveld", Uit:
"Repertoria van de particuliere leenkamers in Overijssel", deel 3, HCO 1988, pag. 626-632.

Wilsum, dorp in de Nedergraafschap Bentheim.

Literatuur: Hubert Titz e.a., "Wilsum, die Geschichte eines Dorfes 851-2012", Nordhorn, 2012.

Windesheim, Klooster tienden

Archieven: HCO Zwolle, archief klooster Windesheim (vóór 1580).
HCO Zwolle, toegang 3.1. statenarchief, inv.nrs. 3041-3072,
met name inv.nr. 3044, "Rekening rentenmeester Convent Winshem 1626".
HCO Zwolle, toegang 3.1. statenarchief, inv.nrs. 3201-3472 (Bentheimse domeinen),
met name inv.nr. 3455, "Legger van de Domeinen in de Graafschap Bentheim 1764".
Literatuur: J.B. Schildkamp e.a., "De kroniek van Johannes van Lochem, prior te Albergen", uitgave
van Stichting Heemkunde Albergen/Twente Akademie, Albergen 1995, pag. 27-70.
J.G.R. Acquoy, "Het klooster Windesheim", Utrecht 1880.

INDEX NOORD TWENTE / NIEDERGRAFSCHAFT BENTHEIM.

A

Aalderink, erve	Hardingen	4120
Aarnink, erve	Itterbeck	4241
Aarnink, erve	Uelsen	4300
Albertink, erve	Höklenkamp	4224
Alert, erve	Breckelenkamp (Dld)	4010
Alert, Hendrik	Breckelenkamp (Dld)	4010
Albergen, Klooster	erve	4094
Albergen, Klooster	tiende	4023
Alferdink, bodegoed	Wilsum	4350
Almelo, Huis	(achter)lenen	4013
Almerink, erve	Ringe	4701
Arendink, erve	Uelsen	4300
Asman, erve	Wilsum	4351
Assink, erve	Getelo	4020, 4024
Assink, erve	Wilsum	4351

B

Badink, erve	Hardingen	4121
Balderhaar,	buurschap	4000 – 4004
Ballerhaar, erve	Balderhaar	4000
Ballerhaar, erve		zie ook Oude en Jonge Ballerhaar
Ballerhaar, Hendrik	Balderhaar	4001
Ballerhaar, Hermen	Balderhaar	4004
Ballerhaar, Lambert	Balderhaar	4003
Beernink, erve	Getelo	4022
Beernink, Jan	Getelo	4022
van Beesten, familie	Uelsen	4307, 4615, 4656
die Beke, erve	Getelo	4023
Bekkedaal, erve	Wilsum	4352
Bekkink, erve	Getelo	4023
Bekkink, erve	Lemmeke	4270
Bekman, erve	Lemmeke	4270
Benneke, erve	Lemmeke	4271
Bennekink, erve	Itterbeck	4242
Bennink, erve	Emlichheim	4641
Bennink, erve	Haftenkamp	4070
Bennink, erve	Itterbeck	4242
Bennink, erve	Lemmeke	4271
Bentheim, Graaf van	erven	4052, 4060, 4061, 4098, 4140, 4212, 4271, 4300,
4360, 4367, 4377, 4502,	4505, 4522, 4525	
Bentheim, Graaf van	dienstgeld	4010, 4011
Bentheim, Graaf van	holtgericht Getelo	4021
Bentheim, Graaf van	holtgericht Hardingen	4142
Bentheim, Graaf van	holtgericht Wilsum	4383
Bentheim, Graaf van	Stad Neuenhaus	4551
Bentheim, Graaf van	tienden	4052, 4058
Bentheim, Huis	lenen	4300, 4130, 4137, 4523, 4530, 4612, 4675
Bentheim-Laar,	lenen	4075, 4228, 4351, 4394
Bentheim, Huis	uitgang	4013
Bentheim, Kerkenraad	erve	4078
Berghuis, erve	Höklenkamp	4220
Berghuis, erve	Uelsen	4301
Bergklooster Zwolle	zie Zwolle, Bergklooster	
Bernerink, erve	Essche	4501
Bernink, erve	Itterbeck	4243
Bernink, erve	Ringe	4702

Bethorn,	buurschap	4601 – 4615
Bisdom Utrecht		zie Utrecht, Bisschop
Bloemendaal, erve	Bethorn	4601
die Bloeten, Lubbert	Gölenkamp	4051
Bode, erve	Hardingen	4121
Bode, erve	Hilten	4200
die Bodiker, Gert	Wilsum	4374
Bodink, erve	Hardingen	4121
Bodink, Peter	Hardingen	4121
Bodink, erve	Hezingen (Dld.)	4183
Bodink, erve	Hilten	4200
Boerhuizen,	buurschap	zie bij Uelsen
Boerrichter, erve	Getelo	4020, 4024
Boerwinkel, erve	Grasdorf	4521
Boket, erve	Hardingen	4123
ten Bome, Arent	Uelsen	4302
Bomershuis, kate	Uelsen	4302
Bonink, erve	Itterbeck	4243
Borggreve, erve	Emlichheim	4649
Bornink, erve	Ringe	4703
Braak(man), erve	Hardingen	4122
Breckelenkamp (Dld.)	buurschap	4010 – 4013, 4522
Brecklenkamp, Huis	erven	4107, 4255
Brecklenkamp, Huis	tienden	4010-4013, 4241-4246, 4248-4250, 4252, 4254-4257
Bredeman, erve	Gölenkamp	4050
ter Breden, Lubbert	Gölenkamp	4050
Breede, erve	Gölenkamp	4050
ter Breede, kate	Gölenkamp	4051
Brerman, erve	Gölenkamp	4050
ten Brinke, erve	Uelsen	4303
Brinkhuis, erve	Laarwald	4671
Brinkhuis, Herman	Laarwald	4671
Brinkhuis, erve	Uelsen	4303
Brinkhuis, Herman	Laarwald	4671
Brinkman, erve	Uelsen	4303
Broekhuis, erven	Wilsum	zie Grote en Lutlike Broekhuis
Broenink, erve	Hardingen	4124
Bruggeman, erve	Hilten	4201
Bruggink, erve	Halle	4090
Brune, erve	Höklenkamp	4221
Brunger(ink), erve	Wilsum	4355
Brunink, erve	Hardingen	4124
Brunink, Egbert	Hardingen	4124
Brunink, erve	Höklenkamp	4221
de Bucht, erve	Grasdorf	4522

C zie ook K

Clarink, erve	Uelsen	4304
Clasink, erve	Wilsum	4356
Clawesink, erve	Uelsen	4305
Clawesink, erve	Wilsum	4356
ten Cleve, Coep	Halle	4091
ten Cloester, Coenraet	Hilten	4202
ten Cloester, Egbert	Hilten	4202
Cloosterman, erve	Hilten	4202
Clyff, erve	Halle	4091
Coenradink, erve	Hilten/Hardingen	4130
Coeterink, erve	Itterbeck	4246
van Coeverden,	familie	4131
Cornutenerve	Uelsen	4311

Cramer, familie 4075

D

Daalman, erve Hardingen 4125
Dames(huis), erve Klein Ringe 4704
Dames, Herman Klein Ringe 4704
Damink, erve Wilsum 4357
Damink, Wicbelt Wilsum 4357
Deperink, erve Hilten 4203
Deterink, erve Getelo 4025
Detert, erve Getelo 4025
Detert, Albert Getelo 4025
Diederkink, erve Getelo 4026
Dierink, erve Getelo 4026
Dietmerink, erve Hilten 4203
Doeleman, erve Hardingen 4125

E

Echteler, buurschap 4631
Echteler, Huis Echteler 4631
Echteler, tienden Echteler 4631
ten Eekhof, Esken Hardingen 4141
Eekhof, Johan Hardingen 4141
Egberink, erve Hardingen 4126
Egbertink, erve Wilsum 4358
Elerd(ink), erve Wilsum 4359
Elerink, erve Wilsum 4360
Elferdink, bodegoed Wilsum 4350
Elferdink, Ludger Wilsum 4350
Elsink, erve Gölenkamp 4052
Elsmann, erve Gölenkamp 4052
Emlichheim, buurschap 4641 – 4657
Engelbertink, erve Haftenkamp 4071
Engesink, erve Bethorn 4602
Enterse Hove, Getelo 4027
Epman, erve Lemmeke 4272
Eppink, erve Lemmeke 4272
Eppink, Johan Lemeke 4272
Esman, erve Hezingen (Dld.) 4183
Espelo, Hof te Lonneker hofhorig erven 4025, 4054
Espelo, Hof te Lonneker tins 4180
Essche, buurschap 4501 – 4505
Essche, Hof Essche 4502
Essche, Huis Essche 4502
Essche, tienden Essche 4502
Esschebrugge, erve Essche 4503
Esschen, Hermen Hezingen (Dld.) 4183
Esscherink, erve Emlichheim 4642
van Essen, familie achterlenen 4354, 4362, 4375, 4384, 4389
Essen, Stift leen 4107
Everdink, erve Gölenkamp 4053
Ever(d)ink, erve Höklenkamp 4222
Everwerdink, erve Ringe 4705
Evink, erve Gölenkamp 4053
Evink, Herman Gölenkamp 4053
Evink, Johan Gölenkamp 4053
Eykink, erve Emlichheim 4643

F

Folkerink, erve	Hilten	4204
Frenswegen, Klooster	erven	4180, 4721
Frenswegen, Klooster	tienden	4138, 4357, 4368, 4386, 4612, 4701, 4715, 4717, 4721
Frenswegen, Klooster	uitgangen	4389, 4605, 4606

G

Gadeberdink, erve	Wilsum	4362
Geelkink, erve	Hilten	4205
Geerdinkkotte, erve	Lemmeke	4273
Geerlekink, erve	Haftenkamp	4072
Geerlekink, Johan	Haftenkamp	4072
Geffelaar en Lubly,	tienden	4384
Gelekink, erve	Halle	4092
Gelkink, erve	Hilten	4205
Gelsink, erve	Grasdorf	4523
Gerbertink, erve	Wilsum	4361
Gernikes, erve	Emlichheim	4644
Getelo,	buurschap	4020 – 4036
Getelo,	holtgericht	4021
Glorien, erve	Emlichheim	4645
Goedverdink, erve	Wilsum	4362
Gölenkamp,	buurschap	4050 – 4061
Goorhuis, erve	Ringe	4706
Goosink, erve	Getelo	4028
Gortman, erve	Hardingen	4127
Goverdink, erve	Wilsum	4362
Govert, erve	Wilsum	4362
Gramsbergen, Huis	erven	4351, 4359, 4381, 4394
Grasdorf/Grasdorp	buurschap	4521 – 4532
Gravesdorp, Hof	Grasdorf	4524
Grevink, erve	Wilsum	4363
Griep(ink), erve	Breckelenkamp	4011
Groppenkate, erve	Hezingen (Dld.)	4187
Groppen Kerpekens, erve	Uelsen	4306
Groskamp, erve	Emlichheim/Volzel	4654
Groskamp, Roderick	Emlichheim/Volzel	4654
Grote Broekhuis, erve	Wilsum	4353
Grote Heest, erve	Laarwalde	4672
Grote Stegen, erve	Laarwalde	4681
Grubbe, erve	Striepe	4291

H

Haamberg, erve	Hardingen	4129
Haarmeulen, erve	Halle	4094
Haftenkamp,	buurschap	4070 – 4079
Haftenkamp, Hof		zie Hof te Haftenkamp
Hagen, erve	Getelo	4029
Haghuis, erve	Gölenkamp	4054
Hagman, erve	Gölenkamp	4054
Hagman, Jan	Gölenkamp	4054
Halle,	buurschap	4090 – 4107
die Halle, erve	Ringe	4707
Hambraak, erve	Gölenkamp	4055
Hambroek, erve	Gölenkamp	4055
Hannink, erve	Halle	4093
Hannover, Domeinen	erve	4180
Hardingen,	buurschap	4120 – 4147
Hardingen,	holtgericht	4142

Hardinghuizen,	buurschap	4170
Harsmolle, erve	Halle	4094
Harsthuis, erve	Wilsum	4364
Hatgers, erve	Hilten	4206
Heerkink, erve	Bethorn	4610
Heerspink, erve	Ringe	4709
Heesman, erve	Grasdorf	4525
Helewege, erve	Ringe	4708
Hemmeke, erve	Itterbeck	4244
Hemmekink, Johan	Itterbeck	4244
Hendrikink, erve	Haftenkamp	4075
Herekink, erve	Bethorn	4610
Herinckhave, Huis Fler.	erven	4055, 4125
Herinckhave, Huis Fler.	tienden	4656, 4657
Herinckhave, Huis Fler.	uitgang	4207
Hermekink, erve	Itterbeck	4244
Hermelink, erve	Wilsum	4365
Hermenink, erve	Höklenkamp	4223
Herscoping, erve	Ringe	4709
Hersemole, erve	Halle	4094
Hersthuis, erve	Wilsum	4364
Hertgers, erve	Hilten	4206
Hesekink, erve	Grasdorf	4525
Hesmölle, erve	Halle	4094
Hesselink, erve	Uelsen	4307
Hesselink, Herman	Uelsen	4307
Heuks, erve	Emlichheim	4646
Hilgerink, erve	Hardingen	4128
Hilten,	buurschap	4200 – 4214
Hinderink, erve	Hezingen (Dld.)	4188
Hinkenhuys, erve	Wilsum	4366, 4378
Hinrekink, erve	Haftenkamp	4075
Hoekwalkers, erve	Emlichheim	4646
Hoenstege, erve	Hezingen (Dld.)	4189
Hof te Engesink	Bethorn	4602
Hof Espelo	zie Espelo, Hof	
Hof te Essche	Essche	4502
Hof te Gravesdorp	Grasdorp	4524
Hof te Haftenkamp	Haftenkamp	4073
Hof te Hardingen	zie Scholte Eekhof en Kamerlinghof	
Hof te Hilten	Hilten	4207
Hof te Lage	zie Lage, Hof	
Hof Ootmarsum	zie Ootmarsum, Hof	
Hofstede, erve	Halle	4095
Hoinrekink, erve	Itterbeck	4244
Höklenkamp,	buurschap	4220 – 4230
Hollink, erve	Halle	4096
Hollink, Wicbolt	Halle	4096
Hollink, erve	Wilsum	4367
Holman, erve	Halle	4096
Holsmolen, erve	Halle	4098
Holthuis, erve	Halle	4097
ten Holthuis, Egbert	Halle	4097
Hombert, erve	Hilten	4208
Homborg, erve	Hardingen	4129
Hoogstede,	buurschap	zie Bethorn
Horstinkstede, erve	Uelsen	4308
Horstman, erve	Wilsum	4364
Hubbeldink, erve	Emlichheim	4647
Hubersgoed, erve	Bethorn	4604
Hueken, Albert Wiheven	Wilsum	4378

Huis Almelo	zie Almelo, Huis	
Huis Bentheim	zie Bentheim, Huis	
Huis Echteler	zie Echteler, Huis	
Huis Gramsbergen	zie Gramsbergen, Huis	
Huis Herinckhave	zie Herinckhave, Huis	
Huis Laar	zie Laar, Huis	
Huis Lage	zie Lage, Huis	
Huis Ootmarsum	zie Ootmarsum, Huis	
Huis Rutenberg	zie Rutenberg, Huis	
Huis Twickel	zie Twickel, Huis	
Huis Weleveld	zie Weleveld, Huis	
Huis ter Steenstraten	Itterbeck	4253
Hulsmolle, erve	Halle	4098
Humbertink, erve	Hilten	4208
Humbertink, Gert	Hilten	4208

I

Imhof, erve	Wielen	4340
Itterbeck,	buurschap	4240 – 4257
Itterbeck,	holtgericht	4240

J

Jonge Ballerhaar,	Balderhaar	4002-4004
Jongerink, erve	Halle	4099
Jongerink, erve	Hilten	4209
Jonker, erve	Höklenkamp	4224
die Jonker, Aelbert	Höklenkamp	4224
Jonker, Gert	Höklenkamp	4224

K

Kalewink, erve	Emlichheim	4648
Kamerlinghof,	Hardingen	4141
Kamphuis, erve	Wilsum	4368
ten Kamphuis, Berent	Wilsum	4394
ten Kamphuis, Derk	Wilsum	4368
ten Kamphuis, Johan	Wilsum	4368
ten Kamphuis, Lubbert	Wilsum	4368
Kapittel Oldenzaal		zie Oldenzaal, Kapittel
Kedink, erve	Itterbeck	4245
Keizer, familie	Groningen	4380
Kerkenraad Bentheim		zie Bentheim, Kerkenraad
Kerkhoff, erve	Emlichheim	4649
Kerkhorst, erve	Emlichheim	4649
van Ketteler,	familie	4131
Ketteler, Heer van Lage	tienden	4050
Kleyhuis, erve	Wilsum	4369
Kleymann, erve	Wilsum	4369
Kliffman, erve	Halle	4091
Klingenberg, erve	Laarwalde	4673
Klooster Albergen	zie Albergen, Klooster	
Klooster Frenswegen	zie Frenswegen, Klooster	
Klooster Oldenzaal	zie Oldenzaal, Klooster	
Klooster Sibculo	zie Sibculo, Klooster	
Klooster Windesheim	zie Windesheim, Klooster	
Knyck(huis), erve	Klein Ringe	4710
Knyck, Johan	Klein Ringe	4710
Koenderink, erve	Hilten/Hardingen	4130
Koenink, erve	Gölenkamp	4056

Koermink, Ludike	Gölenkamp	4056
Koeterink, erve	Itterbeck	4246
Kolde(nhuis), erve	Höklenkamp	4225
Die Kolde, Wicbolt	Höklenkamp	4225
Koninghuis, erve	Itterbeck	4247
Konink, erve	Itterbeck	4247
Konink, erve	Uelsen	4310
Konink, Johan	Uelsen	4310
Koops, erve	Hoogstede	4605
Kopeshuis, erve	Hoogstede	4605
Körner, erve	Gölenkamp	4056
Kosterink, erve	Wilsum	4370
Kote Ribbert, kate	Overingen	4608

L

Laar, Huis	leenkamer	4674
Laar, Huis	(achter)lenen	4188, 4351, 4394, 4601, 4604, 4610, 4612-4614, 4641, 4651, 4653, 4671, 4673, 4675, 4676, 4678, 4681, 4701, 4706, 4713, 4715, 4717, 4719
van Laar, Hendrik	tienden	4057
Laarwald/Laarwolde	buurschap	4671 – 4683
Lage, Heerlijkheid	zie bij Hardingen	
Lage, Hof	Lage/Hardingen	4132
Lage, Huis	Lage/Hardingen	4131
Lage, Huis	pandschap	4012, 4021, 4052, 4058, 4131, 4132, 4138, 4142, 4240, 4383, 4522
Lage, Huis	holtgericht Getelo	4021
Lage, Huis	holtgericht Hardingen	4142
Lage, Huis	holtgericht Itterbeck	4240
Lage, Huis	holtgericht Wilsum	4383
Lage, Huis	erven	4012, 4013, 4132, 4138, 4522, 4525
Lage, Huis	tienden	4010-4013, 4052, 4058
Lahuis, erve	Haftenkamp	4076
Lahuis, erve	Hezingen (Dld.)	4184
Laman, erve	Grasdorf	4526
Lambertsman, erve	Itterbeck	4249
Langenkamp, erve	Grasdorf	4527
Ledermannink, erve	Uelsen	4311
Leeuwink, erve	Wilsum	4372, 4390
Lemmeke,	buurschap	4270 – 4274
Leverink, erve	Itterbeck	4248
Leverkink, Weringer	Wilsum	4371
die Lewe, Lubbert	Wilsum	4372
Lewerkink, erve	Itterbeck	4248
Lieftink, Derk	Wilsum	4371
ter Linde, erve	Grasdorf	4528
Lodekink, erve	Hilten	4210
ten Loehus, Mense	Haftenkamp	4076
Loessekink, erve	Hilten	4210
Lohuis, erve	Grasdorf	4529
Lohuis, erve	Haftenkamp	4076
Lohuis, erve	Halle	4100
Loman, erve	Grasdorf	4529
Ludovink, erve	Höklenkamp	4226
Lutke Westerik, erve	Halle	4107
Luttike Broekhuis, erve	Wilsum	4354

M

Maardink, erve	Wilsum	4373
Maarleninge, erve	Emlichheim	4650

Maat, erve	Höklenkamp	4227
Maatman, erve	Breckelenkamp	4012
Maatman, erve	Haftenkamp	4077
ter Maat, Clawes	Haftenkamp	4077
Mardink, erve	Wilsum	4373
Mardink, Derk	Wilsum	4373
Marshuizen, erve	Getelo	4030
Masselink, erve	Getelo	4031
Masselink, erve	Hardinghuizen	4170
Masselmann, erve	Hardinghuizen	4170
Meherhuizen, erve	Getelo	4030
Mensink, erve	Striepe	4292
Merhuis, erve	Getelo	4030
ten Mersche, Lubbert	Haftenkamp	4077
Meijerink, erve	Getelo	4032
Meijerink, erve	Uelsen	4313
Meyghantes, erve	Uelsen	4312
Moerbecke,	familie	4102
de Molen, erve	Laarwalde	4675
Mullerink, erve	Hardingen	4133
Mullerink, erve	Uelsen	4314
Mullerink, bodegoed	Wilsum	4374
Mullerink, Egbert	Wilsum	4374

N

Nannekate, kate	Wilsum	4375
Neerkenshuis, erve	Bethorn	4612
Neuenhaus, Stad	Neuenhaus	4551
Neuenhaus, Kerk	tienden	4362
Neuenhaus, Vicarie	tienden	4388
Neijemanshuis, erve	Laarwald	4676
Niedermolen, erve	Laarwald	4677
Nordbeek, Harm	Hardingen	4133
Nyeman, Gert	Laarwald	4676
Nijenhuis, erve	Ringe	4711
ten Nyenhuis, Bernt	Hardingen	4135
Nijhof, erve	Hardingen	4134
Nijhof, erve	Wilsum	4376
Nijhuis, erve	Hardingen	4135

O

Oderkink, erve	Laarwald	4678
Oelderink, erve	Wilsum	4377
Oelert, erve	Getelo	4033
Oelrekink, erve	Getelo	4033
Oesmelink, erve	Emlichheim	4651
Oetbertink, erve	Hardingen	4136
Olerkink, erve	Getelo	4033
Oldenzaal, Armen	tienden	4526
Oldenzaal, Kapittel	erven	4034, 4075, 4373, 4385
Oldenzaal, Kapittel	tienden	4020, 4060, 4096, 4138, 4147, 4206, 4207, 4221,
4222, 4230, 4351, 4371,	4504, 4521, 4525, 4532	
Oldenzaal, Klooster	tienden	4026, 4030, 4033
Oldenzaal, Latijnse sch.	tienden	4526
Olthof, erve	Hardingen	4137
Olthuis, erve	Grasdorf	4530
Onstede, erve	Halle	4101
Onstedink, erve	Lage/Hardingen	4138
toe Onstedink, Herman	Lage/Hardingen	4138

Onstee, erve	Lage/Hardingen	4138
Oomscamp, erve	Wilsum	4352
Oonk, erve	Essche	4505
Ootmarsum, Duitse school uitgang		4096
Ootmarsum, Gasthuis	rente	4105
Ootmarsum, Hof	hofhorige erven	4012, 4020, 4026, 4030, 4035, 4050, 4051, 4056, 4057, 4059, 4076, 4077, 4079, 4091, 4096, 4097, 4103, 4105, 4120, 4121, 4128, 4132, 4135, 4138, 4141, 4181, 4183, 4200, 4208, 4224, 4225, 4229, 4230, 4244, 4247, 4248, 4254, 4272, 4274, 4302, 4307, 4310, 4315-4321, 4350, 4370, 4371, 4374, 4381, 4382, 4386, 4394, 4522, 4525, 4602, 4603, 4605-4608, 4610-4612, 4615, 4654, 4656, 4671, 4676, 4680, 4704, 4710, 4714, 4716
Ootmarsum, Hof	kamerlingen	4053
Ootmarsum, Hof	hofvrije erven	4170, 4202, 4357, 4368, 4372, 4378, 4388
Ootmarsum, Huis	horige erven	4028, 4033, 4090, 4106, 4257, 4709
Ootmarsum, Huis	leenhorig erve	4222
Ootmarsum, Huis	tins	4106
Ootmarsum, Vicarie	uitgang	4096
Orink, erve	Itterbeck	4241
Oude Ballerhaar, erve	Balderhaar	4001
Overdink(el), erve	Laarwald	4678
Overingen,	buurschap	zie Bethorn
Overijssel,	lenen	4012, 4021, 4023, 4031, 4032, 4036, 4050, 4052, 4053, 4058, 4060, 4070-4075, 4092, 4095, 4098-4103, 4123, 4124, 4129-4133, 4136, 4138, 4140, 4142, 4143, 4144, 4146, 4147, 4181, 4185, 4200-4205, 4207, 4208, 4210-4214, 4226-4228, 4240-4246, 4248, 4249, 4250, 4252, 4253, 4255-4257, 4300, 4304, 4305, 4307, 4313, 4354, 4356, 4358, 4362, 4363, 4365, 4374-4376, 4383, 4384, 4387, 4389, 4392, 4501-4503, 4505, 4522, 4524, 4525, 4527-4529, 4531, 4532, 4551, 4609, 4631, 4641-4653, 4655-4657, 4671, 4674, 4676, 4677, 4679-4683, 4701-4703, 4705-4708, 4711, 4712, 4714, 4717-4721 (147)
Opt Loe, Wolter	Haftenkamp	4076
Ovinck, erve	Gölenkamp	4053

P

Padehuis, erve	Gölenkamp	4057
Paman, erve	Gölenkamp	4057
Piets, erve	Hardingen	4139
Poleman, erve	Emlichheim	4652
die Potter, Lambert	Halle	4103
Potteshuis, erve	Halle	4103

Q

Quade(nhuis), erve	Bethorn	4606
--------------------	---------	------

R

Rabbertink, erve	Gölenkamp	4058
Rederink, erve	Laarwald	4679
Rembertink, erve	Wilsum	4378
Remboltink, Bernt	Wilsum	4378
Remboltink, erve	Wilsum	4378
Rengelink, erve	Hezingen (Dld.)	4185
Renger, erve	Hezingen (Dld.)	4185
Rengerdink, erve	Itterbeck	4249
Reurik, erve	Hardingen	4140
Reijnink, erve	Wilsum	4379
Ribbertink, erve	Overingen	4607
Ribbertink, kate	Overingen	4608
Ridder, erve	Wilsum	4380
Ridder(ink), erve	Hezingen (Dld.)	4181
Ringe,	buurschap	4701 – 4721

Ringerink, erve	Itterbeck	4249
Ringermolen, erve	Ringe	4712
Robbertink, erve	Ringe	4713
Robertink, kate	Uelsen	4315
Robertink, Herman	Uelsen	4315
Rockerdink, erve	Itterbeck	4249
Rodenhuis, erve	Laarwald	4680
Roderkink, erve	Hardingen	4140
Roderkink, erve	Hilten	4211
Roderkink, erve	Höklenkamp	4228
Roeleman, erve	Wilsum	4381
Rölink, erve	Wilsum	4381
Rolink, Wernse	Wilsum	4381
Rorink, erve	Höklenkamp	4228
Rotgerink, erve	Klein Ringe	4714
Rotgerink, Herbert	Klein Ringe	4714
Rötterink, erve	Klein Ringe	4714
Rozenhuis, erve	Ringe	4715
Rutenberg, Huis	achterleen	4060
Ruwenhuis, erve	Itterbeck	4250

S zie ook Z

Salmerink, erve	Bethorn	4609
van Saterslo,	familie	4131
Schaddink, erve	Hilten	4202
Scheerhorn,	buurschap	zie Bethorn
de Scheper, Johan	Uelsen	4316
Schepershuis, kate	Uelsen	4316
Schiphauwer, erve	Bethorn	4610
Scholte, erve	Haftenkamp	4078
Scholte Bisschoppink	Wilsum	4382
Scholte Eekhof, Hof	Hardingen	4141
Scholte Nieling, erve	Hezingen (Dld.)	4180
van Schoneveld,	familie	4130
Schoneveldink, erve	Wilsum	4384
Schoute, erve	Haftenkamp	4078
Schoute, erve	Wilsum	4382
Schröder, Herman	Uelsen	4317
Schrödershuis, kate	Uelsen	4317
van den Schulenburg, Derk	kastelein te Lage	4020, 4026, 4035, 4057, 4076, 4079, 4131, 4170, 4208, 4230, 4244, 4247, 4248, 4272, 4357, 4368, 4370, 4371, 4378, 4382, 4386, 4388, 4603, 4605-4608, 4610, 4612, 4615, 4654, 4656, 4676
Schulte, erve	Wilsum	4382
Schulte van Arkel, erve	Klein Ringe	4716
Schulte van Arkel, Fenne	Klein Ringe	4716
Schultink, erve	Itterbeck	4251
Schurink, erve	Itterbeck	4252
Schuurman, erve	Halle	4102
Sibculo, Klooster	erven	4000-4004, 4122, 4143, 4146, 4290-4292, 4308, 4311, 4314, 4340, 4375
Sibculo, Klooster	horige erven	4220, 4241, 4242, 4245, 4249, 4251, 4252, 4254, 4301, 4303, 4352-4354, 4361, 4362, 4364, 4384, 4389
Sibculo, Klooster	tienden	4052, 4053, 4060, 4061, 4078, 4098, 4106, 4122, 4140, 4170, 4202, 4205, 4208, 4209, 4212, 4224, 4225, 4300, 4312, 4351, 4355, 4356, 4359, 4368, 4369, 4372-4374, 4377, 4378, 4381, 4382, 4386, 4388, 4394, 4395, 4672
Sibculo, Klooster	uitgangen	4208, 4241, 4246, 4309, 4391
Smedes, Gert	Uelsen	4318
Smedeshuis, kate	Uelsen	4318
Smit, erve	Overingen	4611
Smit, Claas	Overingen	4611

Snoijink, erve	Gölenkamp	4059
Snoijink, Wolter	Gölenkamp	4059
Snöyman, erve	Gölenkamp	4059
Spalink, erve	Hardingen	4143
Spoelde, erve	Hardingen	4143
Spoeltman, erve	Gölenkamp	4060
Spolt(mann), erve	Gölenkamp	4060
Spooltman, erve	Gölenkamp	4060
van Steenwijk, Johan	Itterbeck	4244, 4247, 4248
Stege, erve	Grasdorf	4531
die Stege, erve	Ringe	4717
Stiepels, Herman	Uelsen	4319
Stiepel(shuis), kate	Uelsen	4319
Stift Essen,	zie Essen, Stift	
Stift Weerselo,	zie Weerselo, Stift	
Stift Wietmarssen	zie Wietmarssen, Stift	
Stoete, erve	Wilsum	4385
Stoete, Hendrik	Wilsum	4385
Stöltink, erve	Uelsen	4320
Stoltink, Henric	Uelsen	4320
Striepe,	buurschap	4290 – 4292
Striepe, erve	Striepe	4290
Stute, erve	Wilsum	4385
Suyter(ink), erve	Wilsum	4386

T

Teusink, erve	Wilsum	4387
Thusink, erve	Wilsum	4387
Toesink, erve	Essche	4505
Tusink, erve	Essche	4505
Twickel, Huis Delden	Huis te Lage	4131
Twickel, Huis Delden	erven	4012, 4013, 4132, 4138, 4522, 4523, 4525, 4530
Twickel, Huis Delden	holtgericht Getelo	4021
Twickel, Huis Delden	holtgericht Hardingen	4142
Twickel, Huis Delden	holtgericht Wilsum	4383
Twickel, Huis Delden	tienden	4010-4013, 4052, 4058
Tijgink, erve	Halle	4103
Tijhuis, erve	Halle	4103
Tijink, erve	Wilsum	4388
Tijman, erve	Wilsum	4388

U

Uelsen,	buurschap	4300 – 4321
Uelsen, Kerk	Uelsen	4309
Uelsen, Kerk	tienden	4301, 4310
Uelsen, Kerk	miskoorn	4010, 4012, 4013, 4373, 4385
Uelsen, Pastoor	bijenwas	4368
Uelsen, Richter	erve	4246
Uelsen, Schoolmeester	uitgang	4094
Uelsen, Vicarie	tienden	4170, 4368, 4388
Ulrekink, erve	Wilsum	4377
Unsteding, erve	Halle	4101
Utrecht, Bisschop	hoofdhoven	4132, 4141, 4382
Utrecht, Bisschop	holtgerichten	4021, 4142, 4240, 4383
Uythuis, erve	Gölenkamp	4061
Uytman, erve	Gölenkamp	4061

V zie ook F

Vaagdink, erve	Wilsum	4389
Vegerink, kate	Uelsen	4321
Vegerink, Claes	Uelsen	4321
ten Velde, Gert	Itterbeck	4254
Veldhof, erve	Halle	4104
Veldink, erve	Getelo	4034
Veldink, erve	Itterbeck	4254
Veldman, erve	Itterbeck	4254
Velthuizen, Kerk	uitgang	4522
Veltmannink, erve	Wilsum	4372, 4390
Vicarie,		zie Neuenhaus, Ootmarsum en Uelsen
Vicariënerve	Uelsen	4311
Vissershuis, erve	Lage/Hardingen	4144
Voet, Johan		4709
Vogelzang, erve	Emlichheim	4653
de Voght, erve	Wilsum	4389
Vos, erve	Höklenkamp	4229
de Vos, Johan	Höklenkamp	4229
Vrielink, erve	Emlichheim/Volzel	4654
Vrielink, Ludeken	Emlichheim/Volzel	4654
Vrielink, erve	Grasdorf	4532
Vrielink, erve	Itterbeck	4255
Vrielman, erve	Breckelenkamp	4013
Vrilink, erve	Wilsum	4391
Vrije(nhuis), erve	Getelo	4035

W

Warchman, erve	Laarwald	4682
Wassink, erve	Hardingen	4145
Watering, erve	Ringe	4718
Wedelink, erve	Bethorn	4612
Wedelink, Johan	Bethorn	4612
Wederwille, erve	Lage/Hardingen	4146
Weerman, erve	Bethorn	4612
Weerselo, Stift	erven	4010, 4022, 4185, 4187, 4306, 4393
Weerselo, Stift	tienden	4025, 4029, 4035, 4093, 4094, 4102, 4104, 4127
Weersink, erve	Halle	4105
Weersink, Wolter	Halle	4105
Weersink, erve	Itterbeck	4257
Weersman, erve	Halle	4105
Weersman, erve	Itterbeck	4257
Weersman, erve	Höklenkamp	4230
Weldam, Huis te Goor	erven	4523, 4530
Weleveld, Huis Zenderen (achter)lenen		4026, 4030, 4033, 4213, 4601, 4604, 4612-4614, 4678
Wendelink, erve	Ringe	4719
Weresink, erve	Höklenkamp	4230
Weringerink, erve	Itterbeck	4256
Wernerink, erve	Laarwald	4683
Wernink, erve	Wilsum	4392
Wernsink, Derk	Höklenkamp	4230
Wernshof, erve	Wilsum	4393
Wesselaar, erve	Wilsum	4394
Wesseler, erve	Wilsum	4394
Wesselink, erve	Hilten	4212
Wesselink, erve	Ringe	4719
Wesselman, erve	Hilten	4212
Wessels, Bernt	Wilsum	4394
Westerhof, erve	Hezingen (Dld.)	4186
Westerik, erve	Halle	4106
Wezene, erve	Emlichheim	4655

Wichmannink, erve	Bethorn	4613
Wiefdink, erve	Hardingen	4147
Wiegerink, erve	Lemmeke	4274
Wiegerink, Egbert	Lemmeke	4274
Wielen,	buurschap	4340
Wietmarssen, Stift	erven	4205, 4209, 4379
Wigboldink, erve	Getelo	4036
Wigger(ink), erve	Emlichheim	4656
Wiggerink, Johan	Emlichheim	4656
Wiggerink, erve	Ringe	4720
Wilbertink, erve	Bethorn	4614
Willemink, erve	Overingen	4615
Wilmerink, erve	Emlichheim	4657
Wilmink, erve	Emlichheim	4657
Wilmink, erve	Overingen	4615
Wilsum,	buurschap	4350 – 4395
Wilsum,	holtgericht	4383
Windesheim, Klooster	tienden	4270-4274, 4351, 4353-4357, 4359, 4360, 4362, 4364,
4367-4369, 4372, 4373,	4378-4380, 4382, 4385, 4394, 4395	
Wolbedink, Weringer	Wilsum	4395
Wolbertink, erve	Hiltten	4213
Wolbert(ink), erve	Wilsum	4395
Wolbink, erve	Wilsum	4395
Wolbink, Gosen	Wilsum	4395
Wolbrink Möller	Wilsum	4395
Wolterink, erve	Haftenkamp	4079
Wolterink, Tele	Haftenkamp	4079
Wolterman, erve	Hezingen (Dld.)	4182
Wycherink, erve	Lemmeke	4274

Z zie ook S

Zekelheurne, erve	Ringe	4721
Zwavekink, erve	Hiltten	4214
Zwolle, Bergklooster	tienden	4607